

Upravištvu: Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 51-22, 51-23, 51-24
Upravištvu oddelka: Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 51-23, 51-24
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: na Ljubljansko pokrajino po pokrajinski
izdatni list št. 17.749, na ostale kraje
izdatni list št. 11.1118
IZJELJUGNO ZASTOPSTVO in oglaševanje št. 11.
Italije in inozemstva št. 11.
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izbaja vsak dan mnenj posebnih
Narodna zbirna mesečno št. 18.
na inozemstvo vključno s Ponedeljkom
trajno št. 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucnijska ulica št. 5, telefon
št. 51-22, 51-23, 51-24.

Rokopisi se ne vračajo.

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estero
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Zmagoviti boji izvidnic ob alžirsko-tuniški meji

Uničevanje sovražnih oklopnih vozil v puščavskem pasu
Neprestani napadi na pristanišča, letališča in ladje v francoski Afriki

Glavni stan Italijanskih Oboroženih sil je objavil dne 21. novembra naslednje 910. vojno poročilo:

V Cirenajki intenzivno delovanje prednjih oddelkov. Naša bojna letala so s strojnimi obdelovalci in zažigalnimi sredstvi v puščavskem pasu.

Ko so poprej uničili vse vojaške naprave so osne čete izpraznile Bengazi, ki prehaša s tem tretjič v tej vojni v sovražne roke.

Spopadi s sovražnimi izvidnicami v področju ob alžirsko-tuniški meji so se končali v korist naših čet, sovražnik se je umaknil, pretrpeval izgube na oklopnih vozilih in vzhodnih sredstvih.

Italijanska in nemška letala so v francoski Severni Afriki napadala letališča, pristanišča, naprave ter zasidrane ladje. Pri tem je bilo na tleh uničenih 10 letal. Potopljena je bila neka trgovska ladja srednje tonaže težko poškodovani so bili nekateri veliki parniki. Z operacij tega dne se ena naša letala ni vrnila.

Turini je noč postal napad britanskih letal, ki so delovali v več valovih ter metala zažigalne in rušilne bombe v znatni količini, osebno na srednje dele mesta. Škoda je ogromna; ugotovljeno je 29 mrt-

vih in 120 ranjenih med civilnim prebivalstvom. Tri sovražna letala so bila zbita, eno od teh je sestrelil nočni lovec.

Ducejevo priznanje Milici protiletalskega in mornariškega topništva

Vsem njunim pripadnikom je z vsemi učinki priznan značaj borcev

Rim, 20. nov. s. Šef glavnega stana Milice je objavil z datumom 18. novembra naslednje dnevno povelje:

»Oficirji, podoficirji in Črne srjace Milice protiletalskega topništva in Milice mornariškega topništva! Duce je odredil, da se vam prizna z vsemi učinki značaj borcev.

Vl, ki že 30 mesecev v imenu svoje vere s čudovitim zgledom kreposti in privrženosti dolžnosti bdiš marljivo in oboroženim v vrstah tovaršev in poslušalnih omrežij, da se vam prizna z vsemi učinki značaj borcev.

Italijanski narod ve, s kakšno izkušnostjo in vneto željo tehnična sredstva, ki so vam na razpolago. Ve, da tvorijo topovi in srca eno samo orodje. Ve, da je med njimi na tisoče in tisoče mož, ki niso podvrženi vojaški obveznosti, pohajenci iz prejšnjih vojen, družinski očetje v sta-

rejših letih, najmlajši, ki še ne morejo na nabor. Narod vam sledi z moškim zaupanjem.

Tovariši! Sovražnik, ki je skušal pred 7 leti zadušiti fašistično Italijo, divja danes s seditostjo proti našim hišam, našim cerkvam, našim šolam in našim bolnicam. Odgovorite mu s postojernim sovraštvom in storite, da bo sveto nebo naše Domovine zanj usodno.

Princesa Piemontska pri vojnih ranjencih

Firenca, 20. nov. s. Nj. Vis. Princesa Piemontska je med svojim kratkim obiskom v Firencah obiskala bolnico »Villa Natalia« in bolnice Rdečega križa. Naslovila je svojo tolažilno in vzpodbudno besedo slavnim vojnim ranjencem, ki so prišli z zadnjim bolniškim vlakom.

Oster Lavalov nastop proti Angliji in Zedinjenim državam

„Anglosasi se polaščajo francoskega imperija, da namo-
meste ogromne izgube na Daljnem vzhodu“

Vichy, 21. nov. s. Predsednik vlade Laval je večer zvečer na radiu izjavil, da Francija ne more živeti v negotovosti, zlasti odkar Velika Britanija in Zedinjene države, dva večerajšnja zaveznika, ki sta zadrževala svoje prijateljstvo, trgata kos za kosom francoski kolonialni imperij, brez katerega Franciji ni življenja. To delo se vrši z isto sebičnostjo in z isto trdosrčnostjo, s katero je Anglija v preteklosti vzela Franciji veličastne posesti v Kanadi in v Indiji. Anglosasi se polaščajo francoskega imperija, da s tem nadomestijo svoje nepopravljive izgube na Daljnem vzhodu.

Laval je nato žigosal tiste, ki so zavlekli Francijo v vojno in vse tiste Francoze, ki kot emigranti služijo sovražniku in mečejo blato na svojo lastno domovino. Izjavil je nato, da je on sam hotel vedno mir in je bil nasproten vojni ter da je zato leta 1935. sklenil med drugimi znani sporazum z Italijo. Tudi z Zedinjenimi državami je hotel mir in je zato 27. aprila predložil ameriškomu poslaniku, da samo pomirjenje in sporazum z Nemčijo lahko rešita Francijo in njen imperij ter zajamčita Evropi mir. Nemčija, dasi je bila v vojni z Zedinjenimi državami, ni zahtevala od Francije nikoli kaj takega, kar bi slednjemu ovrnilo pri vzdrževanju normalnih odnosov z Washingtonom. Laval je dalje izjavil, da je prejel orisale ameriškomu poslaniku boljševiško nevarnost in odgovornost Anglije za nesrečo Francije. Tudi mu je zagotovil, da se bo Francija branila vsakega morebitnega napada na svoj imperij.

Predsednik Laval je nadaljeval svoj govor ter je zatrdil, da je francoska vlada držala svojo besedo, dasi so se nekateri nevedni politiki udeležili Rooseveltove zarote za napad na Severno Afriko. Govornik je zaključil, da vlada ne bo jemala poguma onim mladenčkom, ki se hočejo bojevati proti napadalcem na Francijo.

Darlan cinično zlorablja Petainovo ime

Vichy, 20. nov. s. Ministrstvo za informacije je v četrtek zvečer sporočilo: »Alžirski radio je pred kratkim objavil novo izjavo admirala Darlana, v kateri ta zagotavlja, da prevzema odgovornost za fran-

coske interese v Afriki in sporoča navodila, ki jih je sam dal. Darlan je doslovno izjavil: Kot visoki komisar Francije v Afriki in v skladu z odločbami ameriških oblasti, kakor tudi po načelih, ki jih je maršal določil, ko je lahko še svobodno izražal svoje misli, prevzemam obrambo edinstva in suverenosti Francije.

Francosko ministrstvo za informacije izjavlja glede te Darlanove izjave: »Admiral Darlan zopet omenja v tej izjavi maršala Petaina v ur, ko ta naslavlja na Francoze radijsko poslanico, ki sega vsem v srca in s katero je ponovno postavil na srmo: oder izdajstvo moč v Severni Afriki, ki so se izločili iz narodne skupnosti. Trditvi, kakršno je izrekel Darlan, bo pripisana važnost, kakršna ji gre, dodaja izjava francoskega obveščevalnega ministrstva ter nato nadaljuje: »Admiral Darlan zagotavlja, da zavrača načela, ki jih je določil maršal, med tem ko se kakor je izjavil predsednik Roosevelt, izpuščajo iz ječ komunisti v Alžiru in Maroku, ki so bili zaprti zaradi terorističnih dejanj ter se odpravljajo zakoni, ki se tičejo Zidov v Severni Afriki. Tudi to zagotavlja se bo smatralo tako, kakor zsluži.«

Uspeli manevri španskih čet

Madrid, 20. nov. s. Uradna agencija poroča, da so se zaključili vojaški manevri v področju Valencie, ki so trajali več dni. Manevri, ki so imeli namen preizkusiti sposobnost španskih čet za odpor proti poskusu izkrcanja, so se udeležile vse vrste orožja. Veliko število generalov in oficirjev štaba se je udeležilo vzb. Izjavljajo, da je bil uspeh manevrov zelo zadovoljiv.

Vojaški poveljnik v španskem Maroku

Melilla, 20. nov. s. Novi glavni poveljnik X. armadnega zbora z garnizijo v španskem Maroku general Yeague je prišel v Melilla in prevzel svoje poveljniško mesto.

Angleške bombe na francosko podeželje

Pariz, 21. nov. s. Britanska letala so zopet preletela francosko ozemlje ter metala bombe na okolico Nerversa. Bombe so povzročile znatno škodo v raznih kmetijah, kjer so zažgale 70.000 kg slame ter znatno količino poljedelskih strojev.

Nov velik uspeh nemških podmornic

Na severnem Atlantiku in ob atlantski obali Afrike so potopile 23 transportnih ladij s 120.000 tonami ter dva rušilca in eno korveto

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 20. novembra. s. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje izredno poročilo:

Nemške podmornice so napadle v severnem Atlantiku neki konvoj in potopile v sreditih borbah, ki so trajale več dni, 15 ladij z 78.000 tonami: kakor tudi dva rušilca in eno korveto. Druge ladje so bile poškodovane s torpedi.

Nemške podmornice so potopile pred obalo Severne Afrike in Srednje Afrike ter vzhodno od Capetowna 8 ladij z 42.000 tonami. Neka nadaljnja ladja je bila zadeta s torpedi. Sovražnik je tako izgubil razen imenovanih zaščitnih pomorskih sil nadaljnjih 23 ladij svojega trgovskega brodovlja s skupno 120.000 tonami.

Med borbo proti konvoju se je posebno iskreno potopila pod vodno gladino ladijskega poročnika Schneiderja.

Dobra polovica velikega konvoja uničena

Berlin, 21. nov. s. Glede zmagovitega napada, ki so ga nemške podmornice izvršile proti konvoju, plovečem v severnem Atlantiku in o katerem je govorilo večerajšnje posebno poročilo, je podal neki vojni poročevalec v »Zwölfuhrblatt« nekoliko podrobnosti:

Proti večeru je ena izmed podmornic ugotovila ploveč konvoj. Z nastopajočo

temo so podmornice pohitele na lice mesta in takoj začele napad. Drugo za drugim so potopile tri trgovske ladje v skupni tonazi 15.000 ton. Druge velike zelenke, ki so jih metale sovražne spremljevalne čete, so zlokožno švigali v nočni temi, ki je na srečo zakrivala gibanje naših podmornic. Sovražne korvete in rušilci so otvorili pekleni ogenj na slepo. Zato je bilo treba za trenutek zapustiti plen.

Nemški poročevalec nadaljuje: Komaj so se podmornice potopile, je bilo čuti tu in tam eksplozije globinskih bomb. Opoldne drugega dne se je napad na konvoj, ki ga napadali niso izpustili z vidika, obnovil s še večjo silovitostjo. To pot je veljal napad skoro istočasno devetim parnikom s skupno tonažo 48.500 ton. Po silovitih eksplozijah so se te ladje potopile. Ista usoda je kasneje zadela dva rušilca in eno korveto, ki so se bili ločili od glavne konvoja ter skušali pobegniti. V nadaljnjem delovanju so torpedi hudo poškodovali še eno korveto in dva trgovska parnika s tonažo 7000 in 6000 ton. Tako je bila dobra polovica velikega sovražnega konvoja uničena.

Naslednji dan, pravi dalje poročevalec, smo bili zopet v napadu. Naloga je bila sedaj že lažja, ker razne ladje spremetve niso bile več sposobne za boj. Prva žrtev novega dne je bil 4000 tonski parnik, ki mu je sledil kako uro kasneje še en trgovski parnik s 7.000 tonami. Tretja ladja je bila zadeta s tremi torpedi. Četrta, kakih 3000 ton, je doživela isto usodo. Preostale ladje konvoja so razpršene skušale pobegniti. Nekatere izmed njih so bile močno nagnjene na stran.

18.300 ujetnikov in velik vojni plen na Kavkazu

Zmagoviti boji ob Tereku — Sovražni napadalni poskusi pvsed izraženi — Pred Gibraltarjem potopljene tri sovražne ladje s 15.000 tonami

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 21. nov. s. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

V ozemlju ob Tereku je sovražnik podvel trdovratne napade, ki so bili kakor vedno doslej spet odbiti z velikimi in krvavimi izgubami za Sovjete. Pri uspešnih napadnih in obrambnih bojih v tem prostoru je bilo od 25. oktobra do 19. novembra zajetih 18.300 ujetnikov ter uničenih ali zajetih 189 oklopnih vozil, 283 topov in 639 komadov težkega pehotnega orožja.

Južno od Stalingrada in v Kalmiški stepi je sovražnik z močnimi oddelki, podpiranimi od oklopnih sil, prešel k napadam. Neki motorizirani sovražni oddelki je bil pri tem uničen.

Tudi ob Doljnem Donu se trdovratni obrambni boji nemških in rumunskih čet nadaljujejo. Neki ojačeni konjeniki: polk sovražnika, ki se mu je posrečil vdor, je bil odrezan in uničen.

Sovražni poskus prekrčenja reke Neve, podvzet z večjim številom prevoznih čolnov, se je ponesrečil v koncentričnem nemškem ognju. V krajevnih bojih je bilo 60 trdovratno branjenih sovražnih bunkerjev zavzetih. V napadalnih operacijah je nekaj oddelkov oborožene SS uničil večje število bojnih postojank in povzročil sovražniku velike izgube.

Nemška bojna letala so z dobrim učinkom napadla na Daljnem severu del marmanske železnice.

V Cirenajki in ob tuniško-alžirski meji se razvija uspešno udeleževanje izvidni-

skih oddelkov. Oskrbovalne kolone sovražnika so bile bombardirane.

V boju proti britansko-ameriškomu oskrbovalnemu brodovlju je nemška podmornica zapadno od Gibraltarja potopila iz močno zavarovanega velikega konvoja tri sovražne transportne ladje zvrhano naložene z vojnim materialom s skupno 15.000 br. reg. tonami; četrta ladja je bila torpedirana.

Letalstvo je doseglo bombne zadetke na dve veliki trgovski ladji pred Alžirjem in Philippevillom ter v pristaniščih obeh mest. Letalski napad proti sovražnim letališčem so se nadaljevali. Povzročeni so bili požari na hangarjih in na letališčih na tleh.

V zasedenem zapadnem ozemlju je bilo sestreljenih 6 angleških letal.

V noči od 19. na 20. novembra sta dve angleški bojni letali, vsako s po enim jadrnim letalom, prileteli nad južno Norveško. Eno bojno letalo in obe jadrni letali sta bili prisiljeni k pristanku, sovražni vojaški, določeni za sabotažo, prisiljeni k boju do zadnjega moža uničeni.

V času od 1. do 20. novembra je britansko letalstvo izgubilo 249 letal, od tega 120 nad Sredozemljem in Severni Afriki. Protiletalsko topništvo in edine vojne mornarice so od tega sestrelile 40 letal. V istem času smo v boju proti Veliki Britaniji izgubili 79 lastnih letal.

V bojih proti sovražnemu izkrcavalnemu brodovlju v Sredozemlju se je posebno odlikovala podmornica pod poveljstvom kapitana Domesa.

Nad pol milijona kaznencev bo uvrščenih v sovjetsko vojsko

Vedno težje nadomeščanje človeških izgub na sovjetski strani — Nemški uspehi na Kavkazu

Berlin, 20. nov. Dopis, ki ga je objavil poročevalec »United Press« iz Moskve, vsebuje dve zanimivi novici, ki nista brez pomena pri oceni današnjega splošnega položaja v Rusiji. Prva izmed teh novic je ta, da sovjetska vlada pripravlja obširno pomilitstven vseh obsojenec, ki sede v ječah zaradi običajnih zločinov in ki so bili obsojeni v razdobju 1931 do 1941. Pomilitstven, dodaja dopisnik ameriške agencije, se tiče samo moških in tako bo prišlo na svobodo kakih 600.000 ljudi različne starosti med 20. in 50. letom. Da so pomilitstvenja delični samo moški, dočim amnestije v vseh državah obsega vedno oba spola, se da pojasniti samo z dejstvom, da Rusiji primanjkuje vojakov in da je vlada prisiljena poseči po kaznjencih, da izpolni običajne vrzeli v vrstah rdeče vojske. To dejstvo tudi moskovski dopisnik ameriške agencije priznava brez ovinkov.

Druga novica se tiče ustanovitve petih novih divizij, ki jo je najavilo sovjetsko vrhovno poveljstvo. Te bodo sestavljene izključno iz članov stranke, ki so vpisani že od leta 1925. Nove divizije bodo postavljene na najkrajše točke fronte in bo njihova glavna naloga v tem, da bodo dvigale duh in požrtvovalnost rdečih bojevnikov. Po vsem videzu boljševiškega poveljstva že čuti silno potrebo, da bi nekoliko obdoroilo svoje množice na fronti. To je nekako samo po sebi umevno, kajti vojska, ki že 18 mesecev doživlja poraz

za porazom, je morala izgubiti svojo trdnost, veliko vprašanje pa je, ako bo injekcija petih divizij lahko še kaj popravila na brezupnem položaju.

Dočim se v Moskvi izmišljuje nova sredstva, da bi si zboljšali položaj, poroča Berlin o nadaljnjih hudih bojih, ki so se vršili na področju pri Tuapseju in so med drugim prinesli znatno skrajšanje fronte. Zasedba mnogih prelazov, ki so jih doslej držali boljševiki, sklenitev zveze z nemškimi oddelki, delujočimi v drugih smerih, ter bliskovito prodiranje v boljševiški obrambni sistem, vse to je dovedlo do bistvene izpremembe položaja, katerega strateški rezultati se bodo čutili že prav v kratkem. Ograjanje Tuapseja po nemških četah je steklo sedaj v najnevarnejšo fazo za sovražnika.

Iz zaprov v smrt

Berlin, 21. novembra. Pred nekaj meseci je neki nevtralni list zapisal: »Rusija je na široko odprla vrata svojih zaporov in v krdelih izpustila iz njih najhujše zločince, da bi jih poslala kot topniško hrano v najbolj brezupne akcije. Naloga, ki jih prejemajo ti zločinci, so seveda absurdno divjaške, saj se v 99 od 100 primerov končajo z gotovo smrtjo, tako da ni mogoče govoriti o kakem plemenitem dejanju, ki naj bi se doseglo z gorečnostjo.«

Ta trditve nevtralnega lista je našla sedaj kaj čudno potrditev na odseku pri Stalingradu, kjer se sedaj razvijajo poslednje

Nemški list o pomenu novih potopitev

Berlin, 21. nov. s. Ves nemški tisk obravnava pod vidnimi naslovi na prvi strani novi veliki uspeh, ki ga je doseglo nemško podmorniško orožje na raznih morjih in ki ga je objavilo sinočnje izredno poročilo. Listi naglašajo, da se je ta akcija proti nasprotniškomu trgov. brodovlju posrečila vkljub silni obrambi sovražnih konvojov. To je — pripominja »Zwölfuhrblatt« — peto izredno poročilo tega meseca, ki govori zopet o severnem Atlantiku in o vodah Južne Afrike, to se pravi o dveh pomorskih področjih, ki sta življenjskega pomena za anglosaško plovbo.

»Börzen-Zeitung« pripominja v tej zvezi, da je bil ameriški minister za mornarico Knox prisiljen priznati izgubo 572 trgovskih ladij, ki so jih osne podmornice potopile v zapadnem Atlantiku od začetka letošnjega leta do danes. Isti list naglašajo, da so nemške podmornice razen zmagovitih operacij ob priliki izkrcavanja Anglosačanov v Severni Afriki dosegle še druge odlične uspehe na oddaljenih morjih potih, ki jih je sovražnik smatraj skoraj za nedotakljive. Številka do sedaj ugotovljenih potopljenih ladij obeta za tekoči mesec skupni uspeh, ki bo brez dvoma prekosil najbolj optimistična pričakovanja.

»Völkischer Beobachter« poudarja tudi potopitve sovražnih vojnih ladij ter zatrjuje, da podjetja, kakršno je bilo anglosaško izkrcanje v Severni Franciji, samo poslabšujejo razmerje med potopljenimi ladjami in možnostjo novih gradenj.

krčevite akcije, preden bo zima utrdila položaje. Večera so namreč pripovedovali, da so bili pri Sisičevem delu popravljanj na progi Stalingrad—Kachalinsk, ki jo že 14 dni neprestano bombardirajo nemški bombniki, da bi preprečili ojačenja četam, ki so sedaj obkrožene sredi stalingrajskih ruševin, zaposleni sami kaznenci, od katerih odpa-
dejo na enega po sreči preživelega najmanj trije mrtvi. Podobno nalogo so zaupali ro-
bišajem ob Volgi, na kateri nemško letal-
stvo dan za dnem potaplja brodice.

Volga požira ruske vojne splavarje

Berlin, 21. nov. Da bi oskrbovali Stalingrad, se sovjeti, ki nimajo na razpolago dovolj dobro zgrajenih ladij, poslužujejo splavov najnovejših proizvodnje, ki so seveda zelo primitivni. Njih naloga je, da ponoči prevažajo tovore po Volgi, jih naglo raztovorijo in se takoj vrnejo spet ob Volgi nazvzgor po nove tovore. Nazaj se splavi pomikajo čez dan, kajti čim so oddolžili svoj tovor, nikomur ni več za usodo splavov samih ali ljudi na njih.

Nemški letalci, ki že nekaj časa lahko delujejo tu skoro brez nasprotnega odpora, so posvem uničili bližnje sovjetsko letališče pri Serafimoviču ter zažgali več takšnih splavov na povratku. Se tragičnejša usoda pa je zadela splavarje, ko so se večeraj pomikali s svojimi tovari proti jugu iz severnih predelov, kjer je voda že zamrznila in so se po neki navzdol valile velike ledene plošče. Kakš' to splavov se je na mah znašlo v obsegu te plošče, medtem ko so se v zraku nad reko pojavila nemška strelno-
glavna letala. Bombe, ki so bile odvržene v reko, so poglnele ledene plošče proti splavom, ki so bili od pritiska takoj stisnjeni ali pa so se naglo potopili. Kaznenci s teh splavov, ki so opravljal posle splavarjev, bi se morda še lahko rešili s plavanjem, ko bi ne bili tako rekoč zasuti s ledenimi drobci razbitih plošč. Tako se ni niti eden izmed njih rešil.

Boji v Stalingradu

Berlin, 21. nov. s. Nemški udarni oddelki so večeraj v Stalingradu izvršili nekoliko zmagovitih akcij proti sovjetskim četam ter so osvojili razne skupne poslopj. Kakor poročajo tukajšnji uradni krogi, je bilo nekoliko boljševiških napadov s severne strani mesta odbitih z velikimi izgubami za sovražnika. Nemško protiletalsko topništvo je učinkovito podpiralo borbe na suhem ter obstreljevalo topniške postojanke in utrube na nasprotnem bregu Volge. Pri tem so bile razpršene zbirajoče se sovražne čete ko so se ravno hoteli prepeljati preko reke, da bi se udeležile napada. Mnogoštevilne lahke in težke sovjetske baterije, so bile razbite in veliko skladišče municije je zletelo v zrak.

Stalingrajska »Hudičeva stena« zavzeta

Berlin, 20. nov. Na fronti ob Donu so v teku sovjetski napadalni poskusi proti položajem, ki jih drže Rumuni in Nemci. Vendar ne gre za podjetje velikega obsega. V Stalingradu se je železno doslednost nadaljuje očistevanje. »Hudičeva skala« je že zavzeta, z njo vred pa je padla v roke zmagovalcem še neka druga strateško važna skupina hiš. Od 26 mestnih okrajev Stalingrada jih je 25 že v rokah Nemcev.

Na finskih bojiščih

Helsinki, 20. nov. s. V zadnjih 24 urah so bili na fronti Karelske ožine odbiti krajevni napadi majhnih sovjetskih oddelkov. Na fronti Aunusa obojestransko zasledovanje patrulj. Na fronti v Vzhodni Kareliji je sovjetski oddelek poizkušal vdreti v južnem odseku v finske prednje postojanke, pa je bil odbit. Severno od tod običajno udeleževanje patrulj.

Eksc. Visoki komisar na obisku v ljubljanskih šolskih zavodih

Davi je Eksc. Visoki komisar napravil važne obiske raznim šolskim zavodom in šolskim kuhinjam. Obiskal je italijansko šolo, nekatere slovenske šolske zavode,

šolske kuhinje GILLa in občinske podporno ustanovo. O teh obiskih bodo spregovorili obširneje v prihodnji številki.

Poročilo Eksc. Graziolija komisarjem okrajnih kapitanatov

Ta teden je Visoki Komisar poročal Komisarjem okrajnih kapitanatov Ljubljanske pokrajine.

V navzočnosti visokih uradnikov Visokega Komisarjata so Komisarji podrobno in posebej poročali o vseh vprašanih, ki se nanašajo na politično, gospodarsko, socialno ter upravno življenje odnosnih področij svoje pristojnosti.

Zelo podrobno so obravnavali vprašanja, ki se tičejo delovanja javnih služb, zdravstvenega položaja, javnih del, šolstva, pomoči v splošnem in prehrane in posebnem.

Visoki Komisar je dal točna navodila glede nadaljnjega delovanja in je sporočil navodila za podporo potrebam. Dal je na razpolago okrajnim Komisarjem potrebna denarna sredstva.

„Prima linea“

Izšla je 3. številka tedenskega glasila Zveze borbenih fašistov za Ljubljansko pokrajino. Pestra vsebina tednika je tudi pot posvečena najaktualnejšim vprašanjem in dogodkom. Uvodnik razpravlja o »Mistiki Fašizma«, ki zahteva od vsakega ne formalnega članstva, marveč popolne predanosti izvršenim ciljem ter neprestanega truda dela za njih doseg. Nadaljnji članek se v krepkih besedah spominja obletnice sankcij, ki so ostale beden poskus ovreči in zatreti smoli polet, ki ga je svojemu narodu odkazal Duce. O »Italijanstvu« in njegovih odlikah, o njega pomenu za človečansko omiko razpravlja takisto zelo posrečen članek, ki zlasti umestno podčrtava dejstvo, da je italijanstvo z nastopom Fašizma postalo orožje in prapor zmagovalnega pohoda.

Na naslednjih straneh nahajamo važna gospodarska članka o štednji in o korporacijski mezdi.

Kulturna plat je zastopana s člankom o »zaščiti sodobnega slikarstva« in s člankom, ki podrobno razčlenjuje poročilo v »Corriere della Sera« o predstavah »Traviata« in »Seviljskega brivca« v ljubljanski operi. List po svoji vsebini in vedrosti zasluži vso pozornost.

Otvoritev tečaja za vzgojo mladine pri GILLu

Pod okriljem GILLa se je danes začel tečaj za vzgojo mladine, namenjen mladim Italijankam. V dvorani Higienkega zavoda »Dečji dom«, ki je bila ljubezno dana na razpolago, je Zvezna nadzornica GILLa pojasnila cilje demografskega in plemenskega vprašanja ter je posebno naglasila koristnosti tečaja za življenje in prihodnost žene. Govorila je tudi o trajanju tečaja in o namenih, ki jih naj doseže, ter na koncu poudarila pomen usposobljenostnega spričevala.

Nato je ravnateljica zavoda imela predavanje, ki so ga množično gojenke poslušale z največjim zanimanjem.

Delavnost občinskega podpornega odbora v Novem mestu

Tudi v preteklem mesecu oktobru je občinski pomožni odbor v Novem mestu nadaljeval svojo blagodejno podporno akcijo s tem, da je nakazoval živila, obleko in podpore v gotovem novcu.

Z 20. novembrom bo začela poslovati odborova kuhinja v dveh desčkih zavetiščih mest in bo te dobrote deležnih tako okoli 75 siromašnih otrok.

Madžari so hvaležni Italiji in Duceju

Budimpešta, 20. nov. s. Druge obletnice pristopa Madžarske k trojnemu paktu se spominja ves madžarski tisk. Pristop Madžarske k trojnemu paktu, podčrtavajo listi, je bila logična posledica politike, ki jo je Madžarska vedno izvajala od Italije in Nemčije. Smernice zunanje politike vseh vlad, ki so si v Madžarski sledile, so bile vedno premočne in dosledne. V interesu Madžarske je, da tesno sodeluje z Italijo in Nemčijo. Madžarski narod ve, piše »Pester Lloyd«, da sta samo sili Osi hoteli prepovedi Madžarske. Kar je Italija storila za osvoboditev države iz verig mirovnih pogodb nesrečne versajske dobe, ne bodo nikoli pozabili Madžari, ki so brezmejno hvaležni Duceju, šefu fašistične Italije, ki je bil prvi državnik, ki je madžarskemu narodu ponudil roko. Madžarska je ponosna, da je v krogu zavezniških vlad Osi v borbi proti boljševizmu in da izpopolnjuje skupno z njimi vse napore za trijumf nove Evrope.

Radio Ljubljana

NEDELJA, 22. NOVEMBRA 1942-XXI.

8.00: Napoved časa. — Poročila v italijanščini. — 8.15: Koncert organista Amalija Pardinja, 11.00: Prenos pete maše z Bazilike Presv. Oznacenja v Fiferzi. 12.: Razlaga Evangelija v italijanščini (O. G. B. Marino, 12.15: Razlaga Evangelija v slovenščini (O. G. Sekovčan). 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Komorna glasba. 13.: Napoved časa. — Poročila v italijanščini. 13.15: Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. 13.20: Igrale; pred mikrofonom. 13.40: Godalni orkester, vodi dirigent Spaggiari. 14.00: Poročila v italijanščini. 14.15: Koncert Radijskega orkestra in Komornega zbora, vodi dirigent D. M. Sijanec. — Slovenska glasba. 15.00: Poročila v slovenščini. 15.15: Hribar Cita: Izobrazba kmečke gospodije — predavanje v slovenščini. 15.35: Pisana glasba. 15.45: Poročila v slovenščini. 15.55: Simfonična glasba. 16.00: Napoved časa. — Poročila v italijanščini. 16.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. — 20.45: Filmska glasba izvaja orkester pesmi, vodi dirigent Angelini. 21.15: Predavanje v slovenščini. 21.25: Koncert pianista Bojana Adamčiča. 22.00: Koncert klasične italijanske glasbe. 22.45: Poročila v italijanščini.

PONEDELJEK, 23. NOVEMBRA 1942

7.30: Lahka glasba. 8.: Napoved časa. — Poročila v italijanščini. 12.20: Plošče. 12.30: Poročila v italijanščini. 12.45: Operetna glasba. 13.: Napoved časa. — Poročila v italijanščini. 13.15: Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. 13.25: Orkestralna glasba. 14.: Poročila v italijanščini. 14.15: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijanec. — Glasba za godalni orkester. 14.45: Operna glasba. 15.: Poročila v slovenščini. 17.: Poročila v italijanščini. 17.10: Pet minut gospoda X. 17.15: Koncert Kmečkega tria. 17.35: Koncert violinista Enrica Romanija. 18.: Prenos iz Unionske dvorane v Ljubljani: Simfonični koncert vodi dirigent D. M. Sijanec. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Pesmi in napevi. 20.: Napoved časa. — Poročila v italijanščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Vojaške pesmi. 20.45: Simfonično-vokalni koncert vodi dirigent Simonetto. 21.50: Skupino madraglistov »Città di Milano« vodi dirigent L. Castellazzi. 22.10: Predavanje v slovenščini. 22.20: Novi orkester vodi dirigent Fragna. 22.45: Poročila v italijanščini.

Gospodarstvo

Ustanovitev izpraševalne komisije za mojstrske izpite

Smatrajoč za potrebno, da se mojstrski izpiti za razne obrti prilagodijo predpisom o ustanovitvi in pristojnosti Pokrajinskega korporacijskega sveta je Visoki komisar po zaslusanju Pokrajinskega korporacijskega sveta in glede na člen 13. svoje navedbe o ustanovitvi Pokrajinskega korporacijskega sveta z dne 2. maja 1942-XX in glede na obrtni zakon z dne 5. novembra 1931. ter pravilnik o opravljanju mojstrskih izpitov z dne 31. marca 1932. izdal naslednjo naredbo, ki je objavljena v »Službenem listu« 21. t. m. in je stopila v veljavo z dnem objave ter nadomestuje odredbo bivšega bana dravske banovine z dne 8. junija 1932. in poznejših sprememb.

Pri pokrajinskem Korporacijskem svetu se ustanavlja s pristojnostjo za vse obrti pokrajine izpraševalna komisija za mojstrske izpite iz obrti, ki so navedene pod št. 1. do 88. v št. 23. zakona o obrti. Komisija ima sedež pri Pokrajinskem korporacijskem svetu, po potrebi pa lahko zaseda tudi v drugih središčih pokrajine. Izpraševalna komisija je redoma sestavljena iz treh članov. Za izpite iz stroke podkovačev (št. 7. št. 23. zakona), izdelovalcev ortopedskih predmetov in bandažistov (53), mesarjev (65), prekačevalcev (66), izdelovalcev predmetov iz cementa in umetne kama (70), tkalčarjev popločarjev (71), krovcev (72), štukaterjev in sadrarjev (74), izdelovalcev raznih in predmetov za umetni oženj (79 in 80) ter inštalaterjev vodnih, kanalizacijskih in plinskih naprav (81) je komisija sestavljena iz štirih članov, katerih eden mora biti doktor ali imeti univerzitetno diplomu v stroki, ustrezajoči obrti, ki naj jo kandidat izvršuje.

Izpitna taksa znaša 250 lir za kandidate iz stroke podkovačev, izdelovalcev raznih in njihovih sestavin kakor tudi inštalaterjev vodnih, kanalizacijskih in plinskih naprav, po 200 lir pa za druge obrti. Poleg tega morajo plačati kandidati po 30 lir kot povračilo stvarnih stroškov. Predsedniku in članom izpraševalne komisije gre honorar, ki ga določi Visoki komisar na predlog Pokrajinskega korporacijskega sveta.

Najvišje cene za sir

Smatrajoč za potrebno določiti nove maksimalne cene za sir je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svojo naredbo o predpisih glede cen blaga, storitev in rabokupov z dne 9. maja 1941-XX in glede na svojo naredbo o najvišjih cenah za sir z dne 8. decembra 1941-XX izdal novo naredbo o najvišjih cenah za sir, ki je objavljena v »Službenem listu« 21. t. m. in je stopila s tem dnem v veljavo, ko so obenem izgubile veljavo vse druge nje nasprotujoče in z njo nezdružljive določbe.

Maksimalne prodajne cene za sir so določene takole (prva številka označuje ceno na debelo, franko skladišče brez trošarin, druga pa ceno na drobno, všteti vse obremenitve; v lirah za kilogram):

1) Granat tipico 1939 in starejši 24,55, 32,10; 2) Granat tipico 1940 22,55, 29,70; 3) Granat tipico 1941 20,90, 28,05; 4) Asiago 15,50, 19,30; 5) Emmental in Sbrinz 17,70, 20,90; 6) Fontina 17,95, 21,40; 7) Provoolone 13,65, 20,6; 8) Mozzarella 15,10, 19,50; 9) Bel Paese in Italico 14,90, 19,—; 10) Gorgonzola 16,50, 24,—; 11) Taleggio 14,40, 18,50; 12) Quartirolo 13,90, 18,—; 13) a) Topljeni siri (Roma, Erbo in drugi) v kosih po 2 do 3 kg 18,10, 22,40, b) v zabojčkih po 100 kosov po 25 g 21,40, 26,30, c) v skatlah po 6 kosov po 25 g 4,—, 5,—; 14) Pecorino Roma 21,70, 25,90 lire za kilogram.

Za dozorevanje sira se sme pribiti pri siru Granat tipico 1941 od 1. novembra 1941 do 1. avgusta 1942 po 0,20 lire pri kilogramu na mesec; pri siru Asiago in Sbrinz, starem nad štiri mesece, po 0,20 lire na mesec pri kg; pri siru Emmental in Provoolone, starem nad štiri mesece, enkratni znesek 0,60 lire pri kg; pri siru Pecorino Roma od 1. novembra 1941 po 0,25 lire pri kilogramu.

Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo po predpisih in postopku iz naredbe z dne 26. januarja 1942-XX, št. 8.

Vračilo depozitov pri bivših jugoslovanskih državnih zavodih

V zadnjih sporazumih, sklenjenih med državami naslednicami premoženja bivše Kraljevine Jugoslavije, je bila priznana potreba, da se upravičencem opustijo in vrnejo jamstveni depoziti in kavcije, zložene pri bivših državnih in samoupravnih kreditnih zavodih tudi če so last osebe, bivajočih v drugih nasledstvenih državah. Povračilo je predvideno med drugim na način, da imajo lastniki možnost predložiti listine javnega dolga v državah, kjer bivajo. Zato se vabijo interesi, stanujoči v naši pokrajini, da predložijo čimprej Visokemu komisarjatu, uradu za nadzorstvo in zaščito štedenj ter kredite, prošnje za vrnitev omenjenih depozitov, ki so jih svoječasno zložili pri omenjenih jugoslovanskih kreditnih zavodih na ozemlju drugih nasledstvenih držav.

Vsaka prošnja naj se napravi v treh primerkih in dvojezično (v italijanščini in slovenščini) ter mora vsebovati tudi vse potrebne podatke za ugotovitev depozita.

Gospodarske vesti

Ustanovitev ribarskega okraja Borovnišča. Smatrajoč za umestno, da se v prid ribarstva izloči del potoka Borovnišče iz ribarskega okraja Jezero-Podpeč in se osnuje z njim nov ribarski okraj, je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino odločil, da se potok Borovnišča s svojimi pritoki od izvira pa do levega brega izliva vodo »Viševkov jarek« izloči iz ribarskega okraja štev. 31 Jezero-Podpeč in se proglasi za nov ribarski okraj štev. 31a Borovnišča.

Nov vodja nadzorstvenega urada za zaščito štedenj in dajanje posojil. Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je glede na svojo naredbo o ureditvi kreditnega poslovanja v Ljubljanskim pokrajini z dne 20. decembra 1941-XX izdal odločbo, da se za vodjo nadzorstvenega urada za zaščito štedenj in dajanje posojil iz čl. 3 omenjene naredbe namesto Angela Nicole Donninija in njegovega namestnika rag. Arturja Raftana imenuje rag. Marij Menegatti iz zavoda Banca d'Italia. — Z drugo naredbo Visokega komisarja je rag. Mari Menegatti imenovan tudi za člana posvetovalne komisije za dokončno odločitev glede valutnih prekrškov po čl. 1 naredbe z dne 18. avgusta 1942-XX, in sicer namesto rag. Arturja Raftana.

Dobra letina oliv. Mednarodni poljedelski institut v Rimu objavlja statistične številke o svetovnem pridelku oliv v letu 1941, s prvimi cenitvami za leto 1942, ki kažejo, da je letos pridelek oliv v pretežni večini držav Sredozemskega morja znatno večji. Štiri petine vse svetovne proizvodnje odpade na države Sredozemskega morja. Na prvem mestu je španija, ki je leta 1941 pridelala 3.176.000 metriskih stotov, Italija je pridelala 2 milijona stotov, Grčija 1 milijon, Portugalska 650.000, Turčija 400.000, Tunis 350.000, Alžir 250.000 in Maroko 150.000. V manjšem obsegu pridelujejo olive tudi Albanija, Bolgarija in Hrvaška. Prvi podatki o letošnji letini kažejo zelo dobro letino. Na razpolago so

podatki za španijo, kjer bo znašal pridelek okrog 4 milijonov stotov (lani 3.18). Grčija bo pridelala 2.1 milijona stotov (1.0). Tunis 550.000 (350.000), Turčija 400.000 stotov (400.000). Velik izvozni presežek bo imela zlasti Grčija, ki je že pred vojno izvažala znatne količine. Tako je izvoz v letu 1940. znašal 304.000 metriskih stotov olivnega olja, medtem ko se domača potreba čeni na 780.000 stotov olja. Tudi letos je računati, da bo Grčija sprico ugodne letine lahko izvozila kakih 300.000 stotov olja. Za izvoz prihajajo v poštev tudi Turčija in Albanija.

Ustanovitev industrijske livarne kovin in izdelovalnice poljedelskih strojev. V bivšem gospodarskem poslopiju gradu Kodeljevo v Ljubljani (bivšem Udmatu) namerava Alojzij Dolenc iz Ljubljane namestiti industrijsko livarno kovin in izdelovalnico poljedelskih strojev. V livarni bo postavljena Kupulova peč z zmogljivostjo približno 1000 kg litega železa na uro in podzemeljska peč za taljenje različnih kovčin. Izdelovanju strojev bodo služile kovačnica, mehanična delavnica in mizarška delavnica s pripadajočimi stroji. Glede na to prošnjo Alojzija Dolenca za obrtno-policijsko odobritev je Visoki komisarjat odredil komisija, ogled in razpravo za ponedeljek 30. t. m. s sestankom komisije ob 8.30 na kraju samem. Načrti so interesantni na vpogled pri VIII. oddelku Visokega komisarjata, Erjavčeva 12. in pri županu mestne občine Ljubljanske. Pri enem teh oblastev lahko interesi vložijo do 25. novembra ugovore, ali jih iznesejo ustno na samem razpravnem naroku.

Iz trgovinskega in zadržnega registra. V trgovinski register sta se vpisali nastopni tvrdki: Majcen Aleksander, trgovec z lesom na debelo v Mokronogu; »Prištava«, družba z o. z. na Vrhniki (uprava in izkoriščanje gozdnih posestev zlasti Prištavskega gozda v občinah Zamostec in Sodražica ter obratovanje podjetij gozdne industrije; osnovna glavnica 80.000 lir, poslovodja Hinko Leban, posestniki na Vrhniki). — Pri Ljudski posojilnici, zadrugi z m. j. v Novem mestu, sta izbrisana člana in upravnega odbora Ivan Sešek in Franc Brulc.

Iz gorenjskega trgovinskega registra. Vpisale so se nastopne tvrdke: Elektrarna V. Majdič, Kranj (osebno jamčita družbenika Demeter Majdič in Marija Majdič); Tiskarna »Kolektor« Albin Pogacnik, Kranj (lastnica Elizabeta Pogacnik, rojena König, prokurist Albin Pogacnik); Lekarna Mr. A. Jungschaffera na trgu Adolfa Hitlerja v Kranju; Ivan Zalelet, žganjarja, Vižmarje pri št. Vidu; Fran Benedik, žaga in lesna trgovina, Dolnja vas; Peter Kaiser, tobarnar, Škofja loka; »Elitac«, Josip Bitenc, čevljarina, Kranj.

Nove uradne cene za les na Hrvatskem. Hrvatski komisarjat za cene je odobril 30% zvišanje cen za les in lesne izdelke.

Naročite se na romane Dobre knjige!

Toleranca Madžarske do narodnih manjšin

Budimpešta, 21. nov. s. Ministrski predsednik Kallay je sročil govoril v zbornici o proračunu predsedništva vlade. Bavi se je z vprašanjem narodnosti, in ugotovil, da je politika vlade na tem področju tolerantna in da bodo podeljene nadaljnje koncesije narodnostnim manjšinam. Vendar se tako zadržanje madžarske vlade ne tolmači kot slabost ali strah, je poudaril Kallay. Kallay je priznal lojalnost in sodelovalni duh, ki prevlada nemško etnično skupino, rekoč, da je ne uvršča med manjšine, ker je z neštevilnimi dokazi pokazala, da hoče sodelovati tesno z madžarskim narodom pri delu za večjo in močnejšo državo.

Visoka cena za Napoleonovo pismo

Pariz, 21. nov. s. Zanimanje pariških bibliofilov za književne redkosti in rokopise ni prav nič zmanjšalo. Javne dražbe pri starinarjih so vedno dobro obiskane. Pred par dnevi je bila javna razprodaja v palači Drouot, kjer so prodali lastnoročno pisano pismo Napoleonovo z datumom 27. oktobra 1792. za znatno vsoto 96.000 frankov.

Naraščajoča nevolja Arabcev v francoski Afriki zaradi ameriških nasilstev

Tanger, 20. nov. Nevolja domačega prebivalstva v Alžiru in v Maroku proti oblastnosti ameriške zasedbe stalno raste. Zasedbeni vojska je v nekaterih krajih zaplenila vse zaloge živil, kar je izločilo silovite, popolnoma upravičene nemire. Prišlo je do krvavih sporov med prebivalstvom z ameriško vojsko in mnogo muslimanov je bilo pri tem ubitih. Trgovci so zaprli svoje poslovalnice ter zbežali pred ameriški vojski, kajti slednji ne kažejo pravih nikakršnega spoštovanja tuje lastnine ter krajejo kar koli jim pride pod roko. Tako zadržanje umovno vzbuja nevoljo in odpor v vseh slojih prebivalstva. Zlasti hud odpor je bil v Orleansvillu, kjer so se domaćini muslimani uprli revizicijam živeža ter jih je bilo nekoliko na povelje generala Eisenhowerja kratko malo postreljenih.

Tudi aretacije, ki jih ameriške oblasti izvajajo brezobzirno, delajo hudo kri in domače prebivalstvo uvideva, da je zanj napočila doba hudega zatiranja. Zlasti na rasiča odpor prebivalstva v Alžiru. To prebivalstvo tvori po večini mlajši del poljedelci, ki nimajo nikakega sredstva, da bi se uprli nasilnosti tujega vojaštva. Maroko prebivalstvo pa tvori hribovci, ki so zelo odločni, ponosni in bojevitosti ter hočejo za vsako ceno braniti svoje pravice. Maročani niso z navdušenjem pozdravili pojva Rooseveltovih vojakov v svoji deželi.

Zadržanje francoskih oblastí v Maroku je napravilo veliko zmešnjavo v javnem mnenju, zlasti odkar se je guverner Nogues popolnoma predal Američanom. Pre-

bivalstvo Maroka je sicer mirno sprejelo izkrcanje ameriških vojskencev, toda gorjanci so za vsak slučaj pregledali zaloge svoje municije in pripravili svoje puške. Ameriške oblasti, ki delujejo po nasvetih domačih židov, se ne brigajo za to ljudsko nejevoljo. Mora se pa reči, da spopade izživajo po večjem delu ameriški častniki, ki so plijani cenene »zmage«.

Vesti, ki prihajajo v Melillo, v Tetuan in v Tanger iz raznih strani Maroka, soglasno beležijo porajajočo se muslimanski odpor. V goratih krajih se je zbiralo četniki in zadnje čase se je zelo povečal priliv romarjev iz grobovom muslimanskih svetnikov, kar je razločno znamenje, da je dežela vznemirjena. Natlačeno polno so tudi džamije. Mnoge vasi se preskrbujejo na brzo roko z živil. Ponekod ljudje zapuščajo ravnino in gredo ne glede na letni čas v gore. (Piccolo)

Rooseveltova židovska garda

Tanger, 19. nov. s. Tukajšnji muslimanski krogi so z zanimanjem sprejeli vest, da so bili na Rooseveltov ukaz odpravljeni v Maroku in Alžiru dekreti, ki jih je svoj čas izdal maršal Petain. S tem so židje v Francoski Afriki zopet pridobili svoje pravice, dočim se Francozi in Mohamedanci smatrajo za »višijske partizane« in simpatizerje Osi ter se brez nadaljnje preganja in mečejo v ječe. Po tem je sklepati, da je tudi pri tem podvzetju napada na francosko Severno Afriko, imela odločilen vpliv židovska klika, ki tvori gardo Severnoameriškega predsednika.

Ko je odpadlo listje

Zanimiv in koristen izprehod po golem sadovnjaku

Ljubljana, 21. novembra

Ko je odpadlo listje z dreves, je izprehod po golem sadovnjaku zanimiv pa tudi koristen.

Na koncih mladik opazimo zapredke suhih listov. V njih prezimujejo majhne gosenice zlatnice. Te so izlezle iz jajčec že v avgustu. Objedale so liste, vendar brez posebne škode, zato jih tudi nismo opazili. Pozno jeseni so si spredle več listov v gnezdo, v katerem bodo prezimile. Spomladi bodo zapustile zaprede, žrle novo zelenje in mlade poganjke ter napravile prav obšutno škodo. Tega škodljivca uničimo in zatremo najlažje pozimi, če porežemo z golega drevja zaprede in jih sežemo.

Podobno zapredejo skupaj liste tudi gosenice glogovega belina in jih pritrjuje na veje z neko prejo. Spomladi se gosenice zbudijo in živejo v družini. Ob lepem vremenu se sončijo in objedajo popke in mlado listje, kadar dežuje se zbera v gnezdu.

V zapredkih prezimujejo tudi majhne rumenkaste in črnočkaste gosenice jablonočnega molja. Tudi te pajčevinaste zaprede, ki jih že od daleč vidimo, je treba obrati in sežgati.

Pri natančnejšem pregledovanju sadnih dreves bomo opazili na mladikah obročne sestavljene iz drobnih zrnc-jajčec prstenčarja. Iz njih bodo izlezle spomladi rjave gosenice. Spredle si bodo skupno gnezdo in živejo v družini. Ob lepem vremenu se sončijo in objedajo popke in mlado listje, kadar dežuje se zbera v gnezdu.

Na debelejših vejah, pa tudi na debela je odložila že v avgustu ali septembru jajčeca samica nočnega metulja žvagarja ali gobaveca in jih pokrila z dlakami z zadka, da se zalega že od daleč vidi kakor goba. Oddod ima metulj tudi ime.

Vejice z zalogo prstenčarja porežemo in sežemo, zalogo žvagarja pa namažimo s 30-40% drevesnim karbolinjem.

V zavetnih legah opazimo na mladikah posebno okrog listov pa tudi na vejah in nezamanzanih ranah, spomladi odrezanih vej, bele, vataste kosmiče. To so kolonije krvavke, ki so izskavale celo poletje sok in ovirale rast drevja. Koder so se usi naselile, so nastale gomoljaste nabrekli in rakasti izrastki. Če potegnemo po koloniji s prstom, se pojavi krvavodeč sok. Od tod ima krvava ušica ali krvavka svoje ime. Napadene mesta namažemo s 10-15% arborinom, majhne kolonije zmastimo s prsti ali namažemo s karko, lahko za hrano nerabno maslobo: (loj, mast, maslo). Posebno dobro sredstvo je špirit, v katerem je raztopljen selak. V četrtilitru špirta raztopimo 15-20 gramov selaka in s to raztopino popršimo kolonije uši. Špirit raztopi voščeno prevlako uši in jih uniči, selak pa prevleče in zapre ranjena mesta in onemogoči nadaljnje širjenje te škodljivke. Pogostokrat prezimi krvavka na korenjaki in koreninah tik debela. V tem primeru odgrebemo prst in potrosimo napadeno mesto z neugašenim apnom in tobačnim prahom.

Na češpljevih vejah in mladikah, pa tudi na marelicah in breskvah so rjave bradavice — češpljevi kaparji. V poletju so izsesavali sok, sedaj so pod tem kapicami jajčeca, iz katerih se bodo izlegli mladi kaparji. Sedaj je najugodnejši čas za zatiranje tega škodljivca. Ušivo drevje po potrebi obrežemo in ga dobro osušimo s strgalkami in ščetmi. Treba sežemo. Debelo in debelejšje veje namažemo s 20-30% arborinom, vse ostalo pa poškropimo s 4-6% arborinom ali s 15-20% žvepleno apno brozgo, kateri dodamo 1% železno galico.

Na vejah in vejicah opazimo nabrekli in odprte rane. To je rak, glivična bolezen, ki se zaje v les skozi ranico v lubu. Trose prenaša veter. Spočetka zamre lubje in živa plast pod njim, navadno okrog kake odlomljene ali suhe veje. Bolezen se širi in prodra vedno globlje v les. Drevo se skuša boleznimi obraniti in rano zaceliti, zato napravja okrog kolobar iz lubja in lesa, toda bolezen uničuje narasle obročke. Nekatere sorte n. pr. zlata parmena, kanadka, pisani kardinal, šampanjska reneta i. t. d. so posebno dovzetne za to bolezen.

Rakaste rane izrežemo do živega in zdravega lesa in jih namažemo s 40-50% raztopino arborina. Jako rakastih dreves ne zdravimo. Tako drevje spada na ogenj. Malo rakasta drevja, posebno če ima zdravo deblo in debelejšje veje, precepimo z manj občutljivimi sortami.

Na golih vejah vise posušeni in zgrbančeni plodovi jabolk in hrušk, potreseni s sivorumenimi blazinicami, ki so plodišča glivice monilije. Sedaj je najprikladnejši čas za zatiranje te bolezni. Mumije obremo z dreves in jih sežemo. Ogenj uniči trose, kateri bi spomladi ponovno okužili

Bežen pogled po grških mestih

Grška mesta na zunaj ne kažejo neprenehnih sprememb časa. Presenečajo nas z ostrimi nasprotji. Zdi se, kakor da je dežela dolgo spala in se zdaj zbujena s smelim zagonom prizadeva nadoknaditi, kar je zamudila.

V letih pred vojno se je v Grčiji mnogo gradilo. Sredi nizkih obrtniških delavnic in plovnihih hiš iz prejšnjih stoletij, ki jih je sonce že izžgalo in deževni curki izprali in spodjedli, ki so jih viharji raztržali in jim prizadejali globoke razpoke, se svetijo svetle stanovanjske hiše, poslovne palače in uradna poslopja, čijih vitke fasade se dvigajo visoko v nebo. Slika grških mest je takšna, kakor da stoji sredi umazano pisanih ciganskih deklin visoka plavalovla žena v slavnostnem belem oblaku. Staro pa je vztrajno in odporno in se krepko zaje za s svojimi krepilji v zemljo. Samo Solun ima popolnoma novo mestno središče, ker je leta 1917. požar uničil staro mesto.

Na znočnih cestah, ki vodijo iz mest, in vzdolž obale rasejo nove stanovanjske četrti iz rumene zemlje. Zidajo jih imoviti sloji svojemu premoženju odgovarjajoče. Po večini so vile kockaste oblike z velikanskimi balkoni in visokimi vrtovi. Tam so stanovalci blizu hladnim sapicam z morja in osvežujočemu dihu gora.

Mnogo hiš pa ostane nedograjnih. Golj zidovi obtožujejo lahkomišelnost graditeljev, ki so prevzeto začeli zidati, potem pa go ji mje zmanjkalo za to moč in sredstev ali ko so si zastavili drugačen smoter, so brez kesa opustili zadano si naložo.

Balkoni se pogosto vijejo čez celo pročelje poslopij. Če bi jih uporabili za grede pisanih rož, bi nekateri mestni okraj postali podobni mikavnim cvetočim vrtovom, toda gradbeniki niso nič mislili na ograjda, kamor bi postavili stanovalci lonce s cveticami.

V kavarnah in pivnicah ob posebno mrzlih dneh postavijo sredi prostora za goste odprto ognjišče, ob katerem se lahko gostje grejejo roke in noge. Zdi se kakor da v Grčiji ne poznajo drugega goriva kakor rjav; premoren in les. Tudi v kuhinjah, starih in novjših, v gospodinjstvih in gostiščih kuhajo in pečejo na odprtih ognjih. Z majhnim mehom ali pihalnikom razžarjajo ogenj, da se hitreje napravijo žerjavica. Ognjišča so velika in grajena iz železa in lovice in plošč. Nad njimi vise široki dimniki kakor kegljasti klobuki.

V starejših hišah imajo samo francoska stranska, to so neprijazni; majhni; prostori z jzrtano luknjo v cementnih tleh. Pri izpiranju se največkrat kakor vodopad razlije voda po tleh. Tudi javna stranska na ulicah so urejena po francoskem vzoru.

Okna stanovanj izgledajo sila neprijazna. Zavese v stanovanjih niso tako samo po sebi razumljive kakor pri nas. Če že vise, so zavese gladke in so manj v okras kakor da branijo pogled v notranjost stanovanja, narejene brez ljubezni in brez čuta za domačnost, ki jo lahko da stanovanju primerna zavesa. Pri nas so okenske zavese vsake gospodinjke, tam na jugu pa niso drugo kakor potrebno zagrinjalo, sestavni del stanovanja, ki mu ni treba posvečati nikakršne pozornosti.

sadje. Monilija napada poleg jablan in hrušk tudi češplje, slive, breskve, marelice in kutine.

Ce je bilo sadje hrastavo, tedaj je v sadovnjaku škrlup, bolezen, ki jo povzroča glivica. Na gornji strani listov se pojavijo rjavkaste in črnkaste lise. Kmalu se razširi bolezen tudi na mladike in plodove. Plodovi so skvarjeni in hrastavi. Hruške kar olesene in razpokajo. Če je ta bolezen v naših sadovnjakih, pograbilno odpadlo listje in ga sežemo, da zavržemo razširjenje bolezni v prihodnjem letu. Porežemo tudi poganjke s hrupavim in razjednim lubom, jih sežemo, da s tem uničimo prezimujoče glivice.

Pri najvestnejšem pregledovanju naših sadovnjakov bomo prezrli še vse mogoče škodljivce, ki se skrivajo v dobro zakritih zimskih skrilavščih. Prepustimo te našim pticam. Obesimo jim že sedaj na primerna drevesa valilnice, da se jih čim prej privadijo in vanje vselijo.

Naše ptice pevke, posebno sinice, so najboljše policija našega sadnega drevja, ki od ranega jutra do poznega večera ob lepem in slabem vremenu pregleduje naše drevje in ga čisti nepoklicanih zajedalcev in škodljivcev. Skrbimo pa za te vztrajne sodelavce s tem, da jim postavimo v zavetne lege krmilnice, kamor potresamo ob slabem vremenu laneno in konopno seme, pa tudi seme sončnic, ko je sneg in led zapri skrilavšča in onemogočil iskanje hrane.

novanja, narejene brez ljubezni in brez čuta za domačnost, ki jo lahko da stanovanju primerna zavesa. Pri nas so okenske zavese vsake gospodinjke, tam na jugu pa niso drugo kakor potrebno zagrinjalo, sestavni del stanovanja, ki mu ni treba posvečati nikakršne pozornosti.

Tapet ne najdeš nikjer v vsej deželi. Ste ne so prebarvane z oljnato barvo v temnih in svetlih nijansah, mnoge pa tudi marmorirane. Stropi so po večini pobeljeni, veliko pa je tudi prebarvanih z oljnato barvo. Tla so le redkokdaj lesena, saj je dežela ravna na lesu; tudi v novih hišah so tla zalita s cementom ali obložena s ploščami. Stanovanja se lahko od vrha do tal

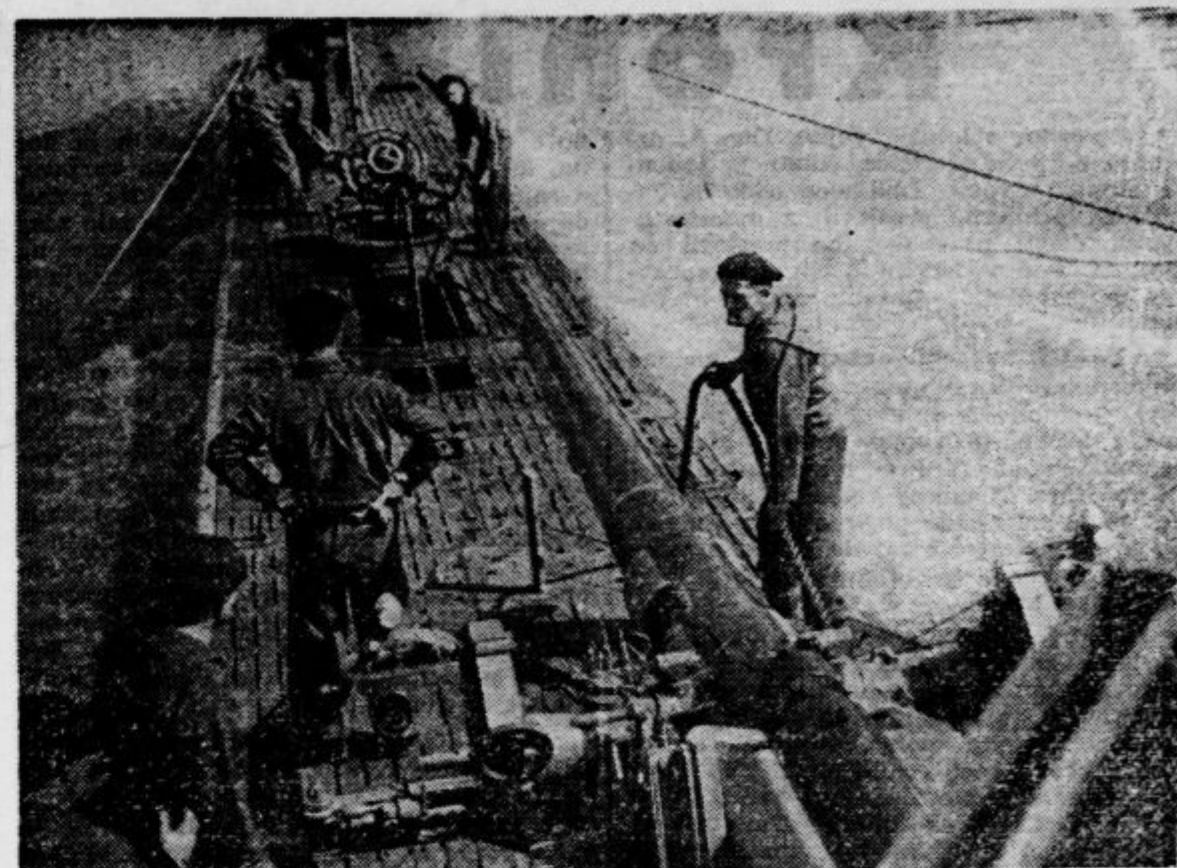
Preskrba inozemskih delavcev v Nemčiji

Neprijatelji Osi in njenih zaveznikov so v začetku vojne mislili, da Nemčija in Italija v prehranbeno-gospodarskem oziru ne bosta vzdržali daljše vojne. Letos so jih kajpada poročila o dobri žetvi v Evropi še bolj znevovalji. Prav tako tudi dejstvo, da so za bodočnost na razpolago zadostne rezerve živil. V vseni sredstvi lažne propagande poskušajo zato pri inozemcih, od katerih morejo še doseči, vzbuditi sumnje za trditve osvovskega vodstva in dokazati, da bomo v kratkem vsi stradali, ali pa vsaj inozemski delavci, ki so zaposleni v Nemčiji.

Sovražniki Osi ne morejo razumeti, s kako breznegotno ljubeznostjo se kmetje posvetili obdelovanju zemlje in briznemu gospodarjenju z zalogami. Kljub hudim in ostrim zimam ter manj obilnim žetvam je uspelo kriti vse potrebe na področju prehrane, poleg tega pa še nekoliko pridestiti za nepredvidene težkoče. Države Osi so že v mirnem času raziskale in razširile vse probleme, ki bi kdaj v slabih letinah mogli imeti bistveno vlogo. To se nanaša zlasti na raznovrstna vprašanja skupne prehrane, ki je velike važnosti za prehrano vojske, obveznikov delovne službe in naposled inozemskih delavcev.

Skupna delavska taborišča so v Nemčiji obstojala že davno pred vojno, pa so bila na tem področju pravočasno in temeljito rešena tudi vsa potrebna vprašanja. Zlasti je Nemška delovna fronta s pomočjo svojih ustanov za raziskovanje in praktičnim preizkušanjem proučila in izkoristila vsa sredstva in možnosti pripravljanja raznovrstne na vitaminih bogate in tečne hrane. Pobirali so se za to, da se čim bolj izkoristi vsaka ped neobdelane zemlje, pri čemer seveda niso pozabili niti na prej neobdelane površine zemlje v skupnih delavskih taboriščih.

Že leta 1940. je bilo na zemljiščih raznih delavskih taborišč obdelanih okrog 219.000 m² površine s povrtnino, sočivjem in krompirjem. Naslednje leto se je ta po-

Italijanska podmornica odhaja iz nekega atlantskega oporišča na dolgo vojno križarenje

umijejo. Gole stene in kamenita tla napravljajo stanovanja tudi v veliki vročini hladna. To je najbrže eden izmed vzrokov, zakaj v Grčiji ne poznajo tapet.

Je pa še eden in ta bo najbrže poglavitni: mrčes. V deželi je, kakor navadno v vseh južnih krajih polno stenic, muh in komarjev. Borba proti njim nima izgledov na uspeh. Kaj pomagajo muholovci, če so že čez eno uro na obeh straneh črni in pokriti s stotinami muh. Če razpršujejo po zraku fit ali petrolej, pomaga za eno ali dve uri, potem pa je nadlega že spet v hiši. Tudi zastorji in mreže na oknih ne pomagajo mnogo. Komarji in muhe najdejo druge dohode ali pa se jih na stotine poraja kar v stanovanjih. Najboljše uničevalno sredstvo je razkuženje s plinom, toda tudi to je samo prehodno uspešno. Ponovi nas pred muhami in komarji varuje vsaj mreža proti moskitom, brez orožja pa si, kadar si izročen stenicam na mljost in nemilost. Tu pomaga samo eno: beg na prost. Na balkonu ali na terasi si moraš pripraviti svoje ležišče, toda prej dobro pregledati, če z blazino ali odejo nisi prinesel s seboj vrvočelnega sesalca tvoje krvi.

mače prebivalstvo in inozemski delavci, zaposleni na njegovem področju.

Razume se samo po sebi, da bo izboljšana nemška prehranjevalna osnova koristila tudi ostalim evropskim deželam, kar se je pokazalo že lani, ko je Nemčija tistim evropskim področjem, ki so zapadla v prehranjevalne težkoče, nudila širokogrudno svojo pomoč.

Obletnica smrti

Andreja Šarabona

Na današnje neležjo poteče leto dni, kar se nam je umaknila v večnost markantna osebnost daleč v svetu znanega veletrgovca g. Andreja Šarabona. V svoji oporoki se je g. Šarabon z očetovsko naklonjenostjo spomnil tudi naše gluho-nemne mladičine. Kot neposredni sosed gluho-nemnice je imel ta mož že itak dosti prilike pobliže spoznavati tegobe teh usmiljenih vrednih siromakov. Vse bolj pa se potem, ko je postal predsednik Podpornega društva za gluho-nemno mladino in je vršil ta častno pa odgovorno posol do svojega zadnjega diha. Vedej je, da je ta mladina, dokler živi v zavodu, še kar dobro preskrbljena. Gorje pa marsikomu potem, ko si mora po krščanem šolanju sam iskati kruha in strehe! V gluho-nemnici je dobil potrebno izobrazbo, da je potem zmogel prijeti za vsako koristno delo in si z njim pošteno služiti svoj krajec kruha. Toda pot do tega kruha je večkrat še došla in s trnjo, a posuša. Kaj morejo neki pomagati takemu otroku siromakiškim roditelji, ki imajo v tesni bajti še kopico drugih nepreskrbljenih otrok! In koliko je teh sirot, ki so na svetu same in zapuščene kakor kamen na cesti!

Prav ti reveži pa so bili pokojnemu g. Šarabonu še posebno pri srcu. Iskreno je pozdravil misel po ustanovitvi »Doma gluhih«, to je zavetišča za šoli odrasle, pa v pomanjkanju živeče glušce, potreba, ki baš v teh dneh kliče po pomoči. Da ga ni smrt prehitela, bi bil mož tako zavetišče brez dvoma zgradil na lastne stroške. In da se razmere niso tako obrnile, bi bilo mogoče za vsoto, ki jo je zapisal v oporoki, postaviti že kar dostojen »Dome. Žal, da je moglo zdaj Podporno društvo za gluho-nemno mladino za ta denar nabaviti le precej veliko stavbno zemljišče pod Rožnikom, zidavo pa bo moralo še odložiti na boljše čase. Pa naj se je tudi tako zasukalo, od Holzapfala, ustanovitelja gluho-nemnice pa do danes naša gluho-nemna mladina še ni imela večjega dobrotnika. Ime Andreja Šarabona bo v ta bedna srca zapisano s toplo hvaležnostjo, pa upajmo, da tudi v doglednem času na pročelje »Doma gluhih«, nad katerim je lebelala še poslednja pokojnikova skrb, Ave an'ma candida!

SAJASTI MADEŽI NA OBLEKI

Dobimo jih lahko odpravimo pa s težavo. Če je madež še svež, ga odgrnemo s svežim kruhom. Če je star, je pa kaj trdostraten. Odpravimo ga z zmesjo alkohola, bencina in milnega luga. Potem blago izplaknemo v milnici.

ŽEBELI V TRDEM LESU

Časih je težavno zabiti žebelj v trd les. Koliko se nam jih pri tem delu ukrivi! Dosti trula si prihranimo, če žebelj prej namažemo z milom.

Večer v Kairu

Spomin ob Knittlovem romanu „El hakim“

Pot me je bila privedla v Afriko preko Port Saída, kjer me je sprejela suha prirevica. Kakor koli, na vožnji z brzcom proti Ismajliji sem zadovoljivo ogledoval Suški prekop in počasno vozeče ladje iz daljnih pristanišč, strmel sem v rjavo puščavo, ki se stika v sosednji Azijo. Vse pot do Ismajlije smo sprejemali njen pozdrav: zračna sipa se je vrtihotapljala na nagli vožnji skozi spuščene, gosto rošetkaste lesne zastore. Na večer smo krenili v rodovitneje, močvirnato zemljo, Felahi so, kakor že tisočletja, poganjali vodna kolesa in črpali blatno rjavo vodo iz razpredenih odtokov Nila. Svetopisemski prizori so se vrstili sredi poletja kakor ob našem božičevanju: visoke palme, pod njimi hiše z ravnimi strehami ali vsaj siromake kolibe, trope ovac in koz v strogem varstvu psov, pastirji v častljivih belih burbah. Vsi ti prizori so se kakor tisti svetli ognji ob naseljih vbadali v spomin, ko je brzec hitel od puščave vedno globlje v podnožje. Nebo se je razgrnilo kakor temno moder, baržunast baldahin. Daleč za temno ravnico je vzhajal mesec. Stortar obrabljen klišé, ali pri moji veri, če ga doživim na večerni poti po Egiptu, boš priznal, da je priroda nepodkupljiva in da svojih lepot ne zaupa docela ne slikarju ne fotografu in da ji njenih čarov ne more ukrasti ne scenograf ne čarovnik filmskega platna.

Od daleč se zasveti Kairo. Svetla kupola, vzhodena visoko v nočno nebo. Zaslušaš, da se bližajo mestu, kjer boš tudi ti kar doma. El Kahir, Presijajna, Pravečata, kakor so jo že davno krstili, mati pravovernega arabskega sveta, je kakor velika do-

brotljiva oaza, ki vsakomur da datilev z drevesa, ležišče v šotoru ali na planem in žejnemu žive vode iz starega, sila starega studena.

Kdor pride zvečer v afriško mesto, pride prav. Zakaj z večerom se šele prične življenje. Mrko z otokom v Kairu, v evropskem delu, velike hotelske palače, ki samo pozimi sprejemajo gospode in dame iz Evrope in zarile domačine, temnopolte priljenike v fesh in frakih, z debelimi brilianti na mesnatih rjavih ustih, Poleti ni pred velikimi hoteli tistih zlatih opertanih vratarjev, podobnih plečatim generalom iz operetnih dežel, ki so živa predstava hotelske veličine in njenega praznega dostojanstva z naučeno dostojnostjo, ki je lažniva tako dolgo, dokler se ne upijati na žive in mrtve.

Nastanil sem se v majhnem hotelu »Luna«, ki je odprti tudi poleti. Stoji, deja! bi, na razvodju evropskega in arabskega sveta. Z okna na ozkem pročelju sem gledal po široki, dobro razsvetljeni ulici, ki jo hotel »Luna« z zaledjem drugih hiš, stoletih bolj in bolj v šir. cepi na dvoje. Po levi strani teče ulica široka dalje, to je del evropskega mesta, kjer je polno palaš in parkov, trgovin in gospodskih zabavišč. Tudi Nil teče po tej strani in se čez enega stega zajezi mostovi s glavami britanskega leva. Na desno roko pa se širi sloveči arabski del Kaira, imenovan Eshelije. Tod valovi burno nočno življenje. Kakor da se ves ta veliki del mesta vleče v ostri, zelenkastobeli luči acetilenk, tako sije noč nad njim. In kakor da je velika arabska veselica, se od vsepovsod čuje hrup in šum množice, arabskega muzika, beduinsko

zategli, jokajoči odmev Sahare, v katrem se preliva zavijanje viharjev in šakalov in slutiš v njem hrepenenje po neskončno daljnem obzorju v večerni luči, strast mladih ženah po haremih, ječanje bičanih sužnjev in strupeno blagi opoj mesečine, razlite nad Afriko.

Kar brž sem zahotel v ta svet. Želja po spoznanju tega življenja je bila hujša od neutrušene žeje, ki jo začetnik v Afriki zaman skušaš tolažiti s pitlikim čajem in oslastnimi hladnimi pijačami pa z drobnimi zelenimi limonami, ki se človeku priiskujejo in te okus po njih sprejema vsepovsod, prav tako kakor vonj po olju, s katerim se mažejo Arabci, in kakor vonj ambre in aloje, ki jo žgejo po arabskih ulicah, da preganjajo smrad. Pri vseh svojih nepriključnih straneh je utiranje nočnega življenja v Kairu kakor v vseh večjih afriških mestih venomer privlačno. Premislil, človek izpod plani, kaj je tem ljudem blagoslov večera!

Jutro za jutrom plane sonce kakor rdeč križ izza ravnine. In potem leži ves dan nad zemljo nebo kakor ogromna, vroča, pekoča, zlatosinja čelada. Kri se pretaka v človeku težka in trpka, pot lije s čela in po životu, glava je bistra, toda telo obnemore okrog poldneva, ko mu je vročina izsesala pot, kar se je le dalo. Nu, v Egiptu vse to še ni prehudo, toda novodošlec izpod planine se zdaj pa zdaj opoteka, kajti tam gor na visokem nebesnem oboku na svojem ogromnem prestolu, sedi stari malik Sonce, nenasiten in hudobno nasmejan, od davnine tako. Že pred tisočletji je pripravil mladega vladarja Amenhotepa do tega, da je zapel Njemu, Soncu, Atonu, prvo veličastno himno in se krstil za Ehnatona, za Snu Sonca ter s tem imenom stopil na čelo dolge, dolge verige bednih, a srčno najbogatejših ljudi na tem svetu: pesnikov... Vse to je lepo in gan-

ljivo, toda človeček izpod plani se opoteka s svojimi bujnimi mislimi. Možgane, o katerih si bil prepričan, da so vse doslej bili bistri in sprejemljivi, začne obkrožati tanke, srebrne meglice, prepredene z najfinejšimi zlatimi in rdečimi nitkami. Popotnik ali zemljak tam zunaj leže pod drevo ali za kolibo, mešan na posteljo. In sp! bedec! pisane podobe se motajo v mislih; zdaj blizu, zdaj daleč je ves ta tuji, pravilno lep in grozovit svet, ki si ga šele začel spoznavati; volja upada, ki domišljija pa je razbrzdana, svobodno ustvarja in sproti podira. Pošastno lepa igra. Res je, obiskati moraš Orient, pa boš spoznal prave zametke in naslove pravilje, nastali v Kairu, v mestu Saladinovem. Šele proti večeru krepke zajamejo pljuča, ki se potem hlastno na stečaj odpirajo. Sreča ura, ko začne temneti obzorje! Stopiš na ulico zdrav, spročen. Nad asfaltom ali oblim kamenjem in peskom še trepeče podnevna prirevica. Vroči žarki — najsi te v opoldanskem počitku niso dosegli — so razbičali strasti, zatajevale v podzavesti. In zvečer hoče vse to na plan. Zato so večeri in noči pod južnim nebom tako razbrzdani, očarljivi in mladostni, tuji neodumljivo z vsem na monado, da se kar bojš jemat od vsega posvetnega oblija.

Šel sem po ulicah, kjer se preriva, kliče in vabi na tisoče žensk, kjer se ponujajo bele in rjave in črne, kjer je zakovan v svoje usode neprešeto mnogo življenj, o katerih pravimo, da so izgubljena, sama pa sodijo, da je tako najbolje. Vojaki in mornarji, stražniki in ovaduh, zvodniki in vlačigarji, otroci, na tisoče otrok brez skrbnice in brez doma, ki spe v družbi psov, ob temnejših pragovih, potem ko so izmoledovali nekaj malega bakšija ali pobrskali za večerjo med odpadki na križiščih — to je svet, v katerega

stopiš radovedni tujec. Tako sem prvi večer spoznal Afriko tudi jaz — naj mi bo oproščena ta domišljavost: spoznaval sem samo delec, le neznan drobec črne celine. In sem bil zadovoljen, neznanost zadovoljen. Kakor skozi drobnogled se je odprl pogled v afriški svet. Razmišljal sem o tem, kako rad bi nekdo zašel še kam dalje — pri tem sem se venomer otepal vsiljivcem, ki se tuju ponujajo za vodnike — in sem nazadnje že daleč čez polnočno uro spoznal neke na jarko razsvetljenem križišču, da sem že tretjič ob tem oglu in da se sučem kakor večja vedno okrog ene in iste mestne četrti. Čas je, da spem domov.

Kronika

Japonska obletnica vojne. Dne 8. decembra bo prva obletnica, odkar je Japonska stopila v vojno. Obletnico bodo na Japonskem primerno praznovali z manifestacijami. Zlasti praznična bo proslava na Filipinih. Pod vodstvom onodobnega upravnika se pripravljajo obsežen spored svečanosti.

Italijanska odlikovanja za vodilne funkcionarje. Budimpeš. Mestni zupan Karel Szendy prejme veliki križ reda italijanske krone, podžupan Andrej Morway prejme komandirski križ, magistratni svetnik dr. Karel Nemethy veliki oficirski križ, vodja županove pisarne grof Emerik Say in magistratni notar dr. Koloman Ambrosy pa prejmeta oficirski križec reda italijanske krone.

Vrnitev znamenite odprave. Dne 1. julija letos je odpotovala v grško vodovje Hassova odprava, ki je imela s seboj nove instrumente, da bi z njihovo pomočjo raziskovala Egejsko morje. Preteklo sredo se je odprava spet vrnila na Dunaj. Hassova odprava je postala znana že po svojih vožnjah v Karibjsko morje. Tudi tokrat je prinesla s seboj mnogo znanstvenega gradiva o življenjskih zajednicah v morskih globinah. Posnela je edinstvene filme, ki bodo pravi seznanili javnost z morskimi živalstvom.

Stoletnica rojstva znamenitega kirurga. Dne 9. novembra 1842 se je rodil znameniti kirurg prof. dr. Vincenc Czerny, ki je umrl v metcu prve svetovne vojne dne 3. oktobra 1916. Zlasti se je izkazal kot raziskovalec raka. Vzgojil je na kliniki v Heidelbergu vrsto odličnih naslednikov. Dr. Czerny je bil zelo pomenen na pridobitve moderne kirurgije in je kot učene slavne Billrotha nekoč izjavil v svojem akademskem govoru: »Brez pretiravanja lahko trdimo, da je 19. stoletje storilo za zdravstvo in njegov razvoj kot znanost na podlagi moderne prirodoslovja več kakor obstane pretekli dvestisoletji od Hipokrata do ustanovitve kirurške akademije v Parizu.«

Gerhardt Hauptmann na Dunaju. V počastitev 80-letnice pisatelja in pesnika Gerhardta Hauptmanna se vrstijo v Nemčiji številne prireditve. Posebno svečana pa je bila proslava na Dunaju, kamor se je pesnik pripeljal na povabilo mesta s svojjo soporo v ponedeljek zvečer. Iz Šlezije ga je dovedlo posebno spremstvo. Gerhardt Hauptmann, ki je kljub visokim letom telesno in duševno še zelo prožen, se udeležuje svečanosti v okviru njemu na čast prirejenega dunajskega tedna.

Okostje pradavnega orjaka so našli v nemški občini Mistersingu pri Gayl. Mož je bil resnično velik, visok ni manj kakor 2,20 m. Kostji je imel izredno močne. Po legi, v kateri so našli okostje, sklepajo arheologi, da je orjak živel pred 4500 do 5000 leti.

Hotelske sobe morajo biti na razpolago za potnike, ki imajo za vojno važne opravke. Državni tajnik za tujski promet v Nemčiji je nedavno izdal odredbo, po kateri od 15. novembra naprej lahko berlinski župan namesto najemodajalca odpove gostu sobo v roku dveh dni, če nima v Berlinu za vojno važnih opravkov. S tem je najemodajalec razrešen pogodbenih dolžnosti. Dalje morajo hoteli z najmanj 25 posteljami na zahtevo državnega tujsko-prometnega urada 4% postelj do 9. zvečer hraniti za goste, ki jih tujsko-prometni urad dodeli hotelom. V izjemnih primerih morajo lastniki hotelov 10% postelj dati na razpolago gostom, ki jih pošlje tujsko-prometni urad.

Vojna dopisnica 27 let na poti. V Oppenheimu je neki mešanec prejel vojaško dopisnico, ki ga je močno presenetila. Na dopisnici je namreč slika, pod katero je zapisano: »Ruske čete skušajo zaman preprečiti strnitev avstrijskih in nemških čet.« Dopisnica je bila napisana 3. februarja 1915. Potrebnovala je torej več kakor 27 let, da je prišla s takratne vzhodne fronte v Oppenheim. Če bi mogla ta dopisnica izpregovoriti kaj več kakor je na njej napisano, bi pač vedela marsikaj pripovedovati o svojem dolgoletnem potovanju.

Kit je bil ukraden. Z Lofotov, ki so tako važni za norveško ribištvo, poročajo dnevniki v Oslu o nenavadnem dogodku. Nekaterim ribičem je bilo uspelo vloviti kita in ga spraviti na breg, kjer so orjaško žival privezali z vrvmi in jo začeli mesariti. Ko je bil kit mrtev in so najprej kose že pobrali, so delo prekinili, ker je bilo vreme ugodno za nalajevanje ribolova. A kolikšno je bilo presenečenje ribičev, ko so se čez čas vrnili, kita pa nikjer več! Kakor so brž dognali, je bil kit — ukraden. Vsekakor pa je varnostna oblast prebrčana, da bodo tatovi kmalu razkrinkani. Čeprav kit ni med največjimi, je vendar tako velik, da ga bo težko skriti in odstraniti sledove.

Kuriti je treba pravilno! Nemški listi poročajo, da se je tečajev, ki so jih po vsej državi prirejali pod geslom »Kuri pravil-

no!« udeležilo nad 150.000 moških in žena, ki imajo opravka s centralno kurjavo, a sami strokovno niso izvežbani. Na pobudo državnega urada za premož je bilo zdaj določeno, da se bodo morali do 30. novembra letos udeležiti tečajev vsi, ki imajo v svojih stanovanjih centralno kurjavo ali imajo kakršnega koli opravka z njo.

Janko Kač, znani avtor romanov »Grunt« in »Moloh« ter črtic in satir »Pisane zgodbe«, »Med padarji in zdravniki« itd. je napisal novo izredno lepo in globoko zajeto pripovedno delo, povest »Na novinah«, ki izide med letošnjimi knjigami Vodenikove družbe. Na to pomembno novost v slovenski izvirni leposlovni tvorbi opozarjamo vse ljubitelje naše literature in prijatelje krepkega, izrazitega peresa, priljubljenega pisatelja Janka Kača! Naročite se nemudoma na knjižni dar Vodenikove družbe!

Novi komet Oterma. Kakor smo poročali, je finska zvezdogledka gđ. Oterma na opazovalnici Ahoturku odkrila nov komet, ki se imenuje po njej. Odkriteljica se je takoj lotila natančnih računov in je dognala, kje se bo komet približno nahajal v naslednjih tednih. Novi komet leti v severni smeri, tako da bo sredi decembra v znamenju Bika čisto blizu Hla1. Komet je trenutno od nas oddaljen 300krat več kakor mesec, vendar se naglo bliža zemlji. Bojazljivo moramo takoj zaupati na uho, da zemlje nikoli ne bo dosegel. Vsekakor pa je njegova brzina veličanska in sicer 500krat večja kakor brzina povprečnega vlaka. Vendar ta približevalna brzina popuša od tedna do tedna v razmerju 3:2:1. Novi komet Oterma je sicer jako zanimiv, vendar ne bo veljal za kak posebno izreden pojav. Celo ko se bo tamle pred Božičem najbolj približal soncu, bo od njega oddaljen 60 odstotkov bolj kakor naša zemlja.

IZ LJUBLJANE

Plin ob letalskem napadu

V primeru letalskega napada bo mestna planarna takoj po sirenskem ali drugem signalu zaprta dovod plina v mesto, tako, da v omrežju in v hišnih vodih ne bo plinskega pritiska. Zato bodo pri strankah ugasnili vsi gorilci in tudi prižigalnik plamenčki. Ko bo pa dan znak, da je nevarnost za napad minila, bo dovod plina zopet normalen. Zato, da ne bi uhajal plin iz odprtih gorilcev, ki so bili ob začetku napada v rabi, opozarjamo, naj bo prva skrb gospodinje, da ob letalskem napadu v stanovanju zapre vse plinske pipe in pice, a če tega ni mogoče takoj storiti, naj to stori vsaj takoj po vrnitvi v stanovanje. Če je v stanovanju vonj po plinu, je treba najprej odpreti vsa okna, šele tedaj pa smemo odpreti tudi električno luč, ko ne diši več po plinu, da ne bo iskra v stikalu povzročila eksplozije. Opozarjamo, da je treba tako postopati tudi pri vajah za zaščito pred letalskimi napadi, ker bo tudi ob takih vajah plin na dano znamenje zaprt.

Diplomirali so na pravni fakulteti ljubljanske univerze gđ. Jelenič Dušana iz Topličice ter gg. Šimenc Tone iz Zg. Brnika in Barovič Rudolf iz Sevnice. Čestitamo.

Himen. V župni cerkvi sv. Petra sta se poročila v petek gđ. Tina Pišek-Seljakova ter gg. inž. Franci Klopčič. Priči sta bila g. prof. Lovše Anton in ženinov oče. Poročil ju je šempetrski župnik g. Košmerlj Alojzij. Bilo srečno!

Slikar gospod Ivan Vavpotič bo imel današnje nedelje ob 11. uri vodstvo po razstavi četvorice umetnikov: Zdenka Kalina, Kreglija, Omerse in Putnika v Jakopičevem paviljonu. Razstava je v našem kulturnem življenju zbudila mnogo pozornosti. Umetniki opozarjajo cenjeno občinstvo, naj kupuje in naroča umetnine domačih umetnikov neposredno od umetnikov samih na razstavi, ne pa pri različnih prekupčevalcih.

Delitev obeda v stari cukrarni

Obednica v stari cukrarni

Izvajanja gospoda profesorja Vavpotiča bo do privabila gotovo mnogo občinstva, tudi onega, ki si je razstavo že ogledalo.

Sivo jesensko vreme imamo, suho in za ta čas ne prehladno. V petek se je temperatura spet dvignila nad 5°C in v sobotnem jutru smo zabeležili nekaj nad 2°C. Barometer se drži visoko, ozračje je mirno in vsa priroda je v vdanem pričakovanju zime. Zadovoljni smo, da imamo suho vreme, saj vemo, kakšne so v zdravstvenem pogledu posledice vlažnih jeseni. Današnje nedeljo godujejo Cilke, ki jim želimo vse dobro. Po stari kmečki modrosti naj zapišemo ob njihovem godu naslednji rek: »Če sv. Cecilija hudo grmi, dosti pridelka kmet ob letu dobi.« Krajše pravi drugi kmečki rek: »Svete Cecilije grmenje — je plodnega leta znamenje.« Upajmo, da nam bo prihojne leto naklonjeno tudi brez Cilkinje treskanja. O juturnjem godovniku Klemen pa pravi star kmečki rek: »Sv. Klemen zaklene. sv. Katarina (15. t. m.) grusta, sv. Andrej (30. t. m.) pa pokriva,« — namreč s snegom.

Sporod jutrišnjega simfoničnega koncerta ima dva dela. V prvem delu se bo izvajala veličastna Beethovnova Tretja simfonija Op. 55 v Es-duru, drugi del pa prinaša Cherubinijevo uverturo k operi Ana-kreon in Smetanovo simfonično pesnitev Iz čeških logov in gajev. Velik simfonični spored, za katerega moramo biti naravnost hvaležni prirediteljem letošnjih simfoničnih koncertov, v prvi vrsti pa članom radijskega in opernega orkestra, ki sestavljajo simfonični orkester. Njihova resnična požrtvovalnost in ljubezen do stvari nam bo nudila letos vrsto pravih, umetniških večerov. Začetek koncerta bo jutri zvečer točno ob 18. uri v veliki unijski dvorani. Predprodaja v Knjižarni Glasbene Matice.

KLOBUČARNA »PAJK«

vam strokovnjaku očisti, preoblikuje in prebarva klobuke vseh vrst po nizkih cenah. Lastna delavnica. — Se priporoča.

RUDOLF PAJK. Sv. Petra c. 38.

Čevljarke mojstre iz Ljubljane in bližnje okolice obveščamo, da morejo dobiti na obrtniške bone še nadaljnjo enako količino sukanca, kakor so jo prejeli nakazano ob prvi razdelitvi.

Naročanje takoj, najkasneje do 1. decembra inozemske časopise — strokovne in druge — za prihodnje leto preko knjižarne Kleimayr & Bamberg, Miklošičeva cesta 16.

V gimnastični šoli Milene Govekar je se bo vršil ob zadostnem številu prijav še en tečaj za otroke. Otroci, ki imajo šolo popoldne, naj se prijavijo čim prej v dopoldanski tečaj, ki se bo vršil dvakrat na teden. Vpisovanje popoldne, Muzejska ul. 3 prtlj.

Stari dijakov srednjih, trgovskih, strokovnih in ljudskih šol — pošljite svoje sinove in hčerke v Korepetitorij. Pripravljamo dnevno dijaške (inje) iz vseh predmetov (razlaga, izpraševanje, naloge). Za vsakega vodimo kontrolo na šoli, katero obiskuje. Po učenem načrtu pripravljamo privatiste in one, ki ne obiskujejo redno šole. Prijavljanje dnevno: Korepetitorij: Mestni trg 17-I. od 8—12 in 14—16.

Težko živite brez znanja modernih jezikov, zlasti italijanske, nemške in francoske. Zato se prijavite čim prej v Korepetitorij na Mestnem trgu 17/I, kjer po dobri metodi poučujemo vse moderne jezike. Vodimo začete, nadaljevalne in konverzacijske tečaje Honorar zmeren. Vpisovanje dnevno od 8—12 in od 14—16.

Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo opravljal od sobote ob 20. ure do ponedeljka ob 8. ure zjutraj mestni zdravnik dr. Debelak Gvido, Bleiweisova cesta št. 62.

Proti kašlju in hripavosti Vam priporoča lekarna Hočevar v Šiški svoje zdravilne karamelle.

Cenji damam sporočam, da imam na zalogi borsalino klobuke, barete in modele iz perja. Se priporoča salon Truda, Ulica 3. maja 5.

Jezikovni tečaji — italijanski, nemški, francoski itd. — v središču mesta pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2 — prično v kratkem. Pouk dopolne, popoldne aji zvečer (po želji) v začetnem, nadaljevalnem ali konverzacijskem oddelku Najuspešnejša učna metoda. Tečaji so uradno dovoljeni. Vpisovanje ter informacije dnevno do 19. ure.

Učite se strojepisja! Novi eno-, dvo- in trimesečni strojepisni tečaji prično 23. in 24. t. m. Najuspešnejša desetprijatna učna metoda. Specialna strojepisna šola. Največja moderna strojepisnica, stroji raznovrstnih sistemov. Računski stroji! Vaje po diktatu. Učnina zmerna. Vpiše se lahko vsakdo, za dijaške-inje posebni oddelek. Zahtevajte nove prospekte s slikami: Trgovsko učnišče »Cristoforo učni zavod«, Domobranska cesta 15.

Naše prednosti: Umetniško izdelana fotografija, po nizki ceni, v najkrajšem času. Dijaki popust 20%. Ob nedeljah atelje odprt ves dan. Foto Kocmur Marjan, Prešernova 9, Društvena 34.

Ročne hišne brizgalne, Rupena-Lutz, Šiška, Beljaška 4. Vse kovinske armature.

Precej premožnih ogorkov (leša) ima mestna elektrarna na dvorišču mestne električne centrale. Vsa interesent jih dobi zastonj, le nalaganje in prevoz mora oskrbeti sam.

Z Gorenjskega

Na vzhodni fronti so padli naslednji koroski rojaki: 24-letni protostovoljec pri SS Viljem Schilcher, planinski deseterik Franc Linder in 23letni planinski deseterik Engelbert Rauter.

Povišanje kamniškega deželnega svetnika. Z veljavnostjo od 9. novembra je deželni svetnik dr. Herman Doujak v Kamniku povišan za višjega krdelnega vodjo SS. Celovski dnevnik pripominja, da je bilo s tem povišanjem izraženo priznanje obzirni in vzgledni izgradnji SS v kamniškem okraju.

Uvedba nemškega občinskega reda. Z veljavnostjo od 1. oktobra 1942 je vpeljan v zasadenih ozemljih na Koroskem in na Gorenjskem nemški občinski red v skrajnem obsegu. Zaradi pomanjkanja pogojev, pravi gorenjski tednik, sicer še ne obstoji popolna občinska samouprava, vendar so z novo ureditvijo podane vse podlage, da se omogoči samouprava v okviru utesnitvev.

V Ratačah-Planici so se oktobra rodili trije otroci, umrl pa so: 64letna gospodinja Uršula Mešnikova, 54letna gospodinja Uršula Benetova, 78letna Marija Cuznerjeva in 79letna Marija Matjaževa. Poroke ni bilo v oktobru nobene.

»Vesela vdova« v Celovcu. V petek je bila v celovškem gledališču prirejena znana Leharjeva opereta »Vesela vdova«, ki bo v sezoni gotovo najbolj privlačljala občinstvo.

Meteor nad Korosko, 17. t. m. ob 19. uri so opazovali nad Korosko lep meteor. Pojav sta spremljala šumenje in močan svet. Ni se znalo, ali je meteor padel kje na Koroskem. Podatke zbira vodstvo mešanske šole v Lienzu.

Smrt med vagoni. Na celovškem glavnem kolodvoru se je ponesrečil 19. t. m. 56-letni pisarniški pomočnik Valentin Jaritz. Pri-

šel je med vagoni, ki so jih na kolodvoru razdelili. Z zdrobljenim prsnim košem je oblezel na mestu mrtev.

Iz Hrvatske

Smrt uglednega muslimanskega duhovnika. V 76. letu starosti je v Mostaru umrl Hadži Ahmed ef. Karabeg, eden izmed najstarejših muslimanskih duhovnikov in član znane učenjske rodbine Karabegov. Hadži Ahmed je študiral v Egiptu in Carigradu.

Dar knjižnici zagrebske džamije. Kakor znano, sta se poleti mudila v Turčiji vrhovni šerijatski sodnik in pokojni Muhamed ef. Mujagić in H. Kosić zaradi proučevanja ureditve notranjosti zagrebske džamije. Ob tej priliki sta obiskala tudi muslimanskega verskega poglavarja v Turčiji Mehmeda Se-refedina Jajkaja, ki je za knjižnico nove džamije daroval 12 turških in arabskih knjig z njegovim lastnoročnim podpisom.

22letnica sarajevskega gledališča. Konec tega meseca bo minilo 22 let odkar je hrvatsko državno gledališče v Sarajevu uprizorilo svojo prvo predstavo. Zanimivo je, da ta ni bila v Sarajevu, ampak v Tuzli, ker je sarajevsko gledališče prvo sezono prebilo na gostovanju v Tuzli, Brčkom in Dubrovniku.

Najboljši pevec narodnih pesmi je Ibrahim Aščerić. Pretekli iponedeljek je namreč državna radijska postaja v Sarajevu priredila pevsko tekmovalno za najboljšega pevca narodnih pesmi. Zmagal je Aščerić s 196 glasovi. Za nagrado je prejel radijski sprejemnik.

Nova določila za peko kruha. Dne 12. t. m. je bila objavljena naredba, po kateri je proizvodnja kakršnega koli pečiva iz čiste pšenice, ječmeneve, ržene ali sorzične moke na vsem državnem področju prepovedana. Prepoved se nanaša tudi na zasebna gospodinjstva. Za proizvodnjo kruha, namenjenega prodaji, se sme uporabljati zmes enotne pšenične krušne moke in koruzne moke v razmerju največ 20% pšenične in najmanj 80% koruzne moke. Pšenična moka se lahko zamenja z rženo, ječmenovo ali sorzično moko. Naredba je stopila 14. t. m. v veljavo.

V Dubrovniku se še kopljejo. Po poročilu »Hrvatskega Naroda« je bilo odobroba na vsem hrvatskem jugu izredno topla, sončno vreme. Tudi prvi dnevi meseca novembra so bili zelo topli in ni redkost, da ne bi bilo vsak dan v mestnih kopališčih precejšnje število kopalcev. — Oljke so dobro obrodile, pa tudi vinska trta je dala najboljši pridelek.

Roštiljari miru. Pred dnevi je izšla v nakladi zagrebske založbe »Evropa« knjiga K. H. Klaserja: »Mojder am Frieden«. Obsega 112 strani in 52 celostanskih slik. Avtor prikazuje v njej učenjavalno del partizanov in četnikov na Hrvatskem, istočasno pa so prikazana tudi junaška dejanja borcev, ki so v najtežjih razmerah vztrajali na zaščrtani poti. Knjiga stane 70 kun. V kratkem izidejo prevodi v hrvatski, italijanski in francoski, da bo zanimiva snov dostopna čim širšemu krogu čitate-ljev.

Izsuševanje močvirja. Na pobudo velike župe Baranje so začeli izsuševati 375 oravov obsegačo zemljišče na osrski periferiji, ki je bilo ob visoki vodi vedno preplavljeno. Zemljska tehnična dela bodo končana v teku enega leta. 105 oravov zemljišča bo pretvorjenega v vzoren pašnik, 80 oravov v vzorne travnike, 190 oravov pa ga bodo uporabili za vrt, ki bo osilek zalagal vse leto s presno povrtnino.

Regulacija Mostarskega blata. Dela pri urejanju Mostarskega blata teko normalno in brez motenj. Zdj vrtajo predor, imenovan Darda, ki bo dolg podlrg kilometra. 600 metrov predora je že izvršeno. Da bi bilo hitreje napredovalo, so pripeljali nove stroje in betonske mešalnike. Za delavstvo so zgradili posebne stanovanjske barake in skupne kuhinje, kjer dobivajo obilno in tečno hrano za 26 kun dnevno. Če bo delo napredovalo v dosedanjem tempu, računajo, da bo ozirom leto že pospravili žetev. Z ozirom na veliko površino Mostarskega blaga sklepajo na 500 do 600 vagonov pridelka.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 22. novembra: ob 10.30 Sneguljica. Mladinska predstava. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol.

Ob 15. Deseti brat. Izven. Ponedeljek, 23. novembra: Zaprto.

Jurčić-Goll: »Deseti brat.« Dramatizacija znamenite ljudske romana v 16 slikah, ki jih veže z branjem prave bralka. Zanimivo inscenirana igra poudarja ilustracijo romana. Igro je režiral prof. O. Šest. Predstava bo v nedeljo ob 15. uri.

OPERA

Nedelja, 22. novembra: ob 15.: Stepa mla. Opereta. Izven. Cene od 24 lir navzdol. Ponedeljek, 23. novembra: Zaprto.

P. G. Wodehouse

PODJETNI SAM

Humorističen roman

»Priatelj Braddock mi je pravil, da ste ga pred davnim časom nabili z izprehajalno palico.«

»Tako je.«

»Ali je bila debela?«

»Palica? Dakaj.«

»In ste ga pošteno naklestili?«

»O, da. Iz vse svoje duše, vse svoje misli in vse svoje moči.«

Kayina hvaležnost je prekipela.

»Oh!« je vzneseno vzkliznila.

Med pogovorom sta se bila počasi bližala drug drugemu, tako da v tem trenutku nista bila daleč vsakebi; in ko je Kay začela zadnje sladke besede, je z izrazom prirščnega, vdanega prijateljstva dvignila glavo proti Samu. Sam je vtrepetal kakor hladetina iz mleka in jajec. V tem, ko je njegov trepet še trajal, se je pokazal na dekličinih ustnicah smehljaj. Od tod naprej je poročanje o nadaljnjih dogodkih za zgodovinarja kaj težka, odgovornosti polna naloga.

Toliko drži, da je Sam kakor pijan omahnil proti Kayi, jo zgrabil z junaškimi rokami in jo divje poljubil na obraz.

Lahko bi rekli, da je tak dogodek brez pomena, se naredili nevedne in ga preskočili.

V poljubu samem po sebi ni ničesar takega, da bi bilo vredno obsojanja. Prvi kristjani na primer

so poljubljali drug drugega ob vsakem srečanju. Vendar se zgodovinar zaveda, da bi marsikateri čitatelj namrščil obrvi, če bi z očetovskim razumevanjem izrekel besedo odveze. Vsekako bo treba prej dokazati, da Sam Shotter ni izmed tistih, ki jih sme mo obsoditi, ne da bi jim storili krivico.

Ko se zgodovinar loteva te naloge, je njegova zadržega na dlani. Ni še dolgo tega, kar je moral predati brezumno dejanje mladega Clauda Batesa javni graji; zdaj pa naj išče olajševalnih okoliščin za mladega Sama Shotterja, ki je obtožen istega zločina!

Dejstvo je, da ni mogel ravnati drugače. Oglejmo si razloge.

Prvič je na pisalni mizi gospoda Wrenna, kakor na vseh drugih pisalnih mizah v Tilburyjevi zgradbi, stolovala tablica v lepem okvirju, na kateri se je bleščal napis »NE ODLAGAJ NIČESAR!«. Kdo more reči, da ni prav ta napis usodno vplival na Samovo podzavest?

Drugič: ako je človek štiri mesece nosil sliko lepega dekleta v tistem žepu, ki neposredno pritiska na srce, in jo sleherni dan nešteto kratov v duhu miloval, bo kaj težko gledal na to dekle kot na popolno tujko, če se po nepričakovanem naključju najde na štiri oči.

Tretjič pa gre — in tu je koren zadeve — še za tisti nesrečni smehljaj.

Ljubke deklice, kakršna je bila Kay Derrick, ki jim je obraz skoraj vsem prežet z nekakšno milo resnobo, se morajo pač dvakrat premisliti, preden se nasmejejo. Smehljaj Kaye Derrickove je bil — kako naj rečem — takisto, kakor da bi

solnce pretrgalo oblake. Naš malopridni svet se je mahoma zadel človeku najslajši in najboljši kraj v vesoljnem svetovju. Mrki »policemani«, ki ga je vprašala za pojasnilo in ga pri tem obsijala s svojim nasmeškom, je hipoma oživel in še ves dan sam pri sebi tiho pobundaval, ko je urejal promet; ubogi berač, ki je dobil ta nasmeš povrhu skromne miloščine, se je izprsil, kakor bi ga dregnila čarodajna palčica, in glas mu je mladeniško zazvenel, ko je spet začel trgati mimogredočim ušesa s svojimi tožbami. Prav ta smehljaj se je bil utrlil tudi na Sama, in Sam, tega nikar ne pozabimo, je že mesece in mesece koprnol po njem.

S tem smo po svoji vesti navedli vse, kar zmanjšuje krivdo; škoda le, da ni bilo tudi v pisarni gospoda Wrenna tisti hip kake dobre duše, ki bi se bila pred ogorčeno deklico podobno zavzela za mladega moža. Baš nenavzočnost take duše je zakrivila polom. Kay, docela prepričana sami sebi, ni mogla najti nobene opravčice za mladeničovo ravnanje in se ni domislila ničesar drugega, kakor da se je ko divja mačka izrgala njegovemu obsegu in planila na drugo stran pisalne mize, od koder je jela z očmi neumljeno bliskati po njem.

Prsti so ji trepetali in le s težavo je soplja. Za las je bila podobna okrutnicam, ki bi bile zmnožne dati vso letno plačo, samo da bi imele izvod Jerninghamove knjige »Pekel torej obstoji?« v neposrednem dosegu svojih maščevalnih rok.

Kje je bilo zdaj tisto prelesto tovarištvo, ki je malo prej storilo, da jo je imel mladi človek za sestrsko dušo! Kje je bil izraz žive hvaležnosti za to, da je bil Sam izprhal zoprno Claudu Batesu zume, za kaj gre.

hlače, čeprav je pri tem nemara poškodoval svojo palico! Kay je zdaj mislila, da je mladi človek brezsrčno razočaral njen prvi ugodni vtis in nizkotno zlorabil njeno zaupljivost.

»Naj se zdi še tako neverjetno, vendar je resnica: Sam je stal zdaj v Kayinih očeh na najnižjem klinu lestvice, prav tam, kamor je bila postavila Clauda Batesa.

Morda celo še za spoznanje niže!

Po takem prijetljaju ni bilo ne zanjo ne zanj nič težjega kakor najti nit, da bi nadaljevala razgovor. Grozeč molk je polnil sobo vse do trenutka, ko ga je prekinila nenadna vrnitev blagega gospoda Wrenna.

Gospod Wrenn ni bil opazovalec. Izprememba ozračja niti čutil ni. Ne Kayin ne Samov obraz se mu nista zadelala nenavadna, niti se ni zavedel, da je zrak v pisarni do sitega nabit z elektriko visoke napetosti.

Vljudno se je obrnil k mlademu človeku.

Major pilot Carlo Emanuele Buscaglia (s čepico), as med vodji italijanskih torpednih letal, ki je padel v zadnji akciji proti anglo-ameriškim brodomu

SPORT

Mars - Dopolavoro t. t.

Danes ob 14.30 na stadionu v finalu za pokal Pokrajinskega Dopolavora

Ze včeraj smo izrekli nekaj dvomov — in tik pred zaključkom redakcije tudi izvedeli dokončno — da današnji spored na Stadionu ne bo popoln, temveč bo zadnji dan pokalnega turnirja v priredbi Dopolavora iz tobačne tovarne odigrana samo ena tekma, in sicer odločilna za priznanje glavnega darila, ki ga je za zmagovalca turnirja poslal Pokrajinski Dopolavoro v Ljubljani. Tolažilno darilo, ki so ga pripravili prireditelji za moštvo, ki bi zmagovalo med obema premagancema prvega kola, bo torej oddano brez boja na zelenem polju.

Pri tem so se naše napovedi glede te tekme izkazale za netočne, ker so tekmo odpovedali organizatorji sami, ki so zavzeli stališče, da je enajstotica Zabajka le prešibka, da bi lahko postavila nasproti Ljubljani vsaj za silo enakovrednega partnerja. Tako bo torej tolažilno darilo prejela ona Ljubljana, ki se je v tem tekmovalstvu predstavila v neki neoficielni kombinaciji, v kateri je bilo celo več igralcev iz drugih klubov. Toda to poglavje iz tega turnirja ni posebno razveseljujoče in je zato najbolj primerno, da ga tudi mi pokrijemo s širokim plaščem pozabe; zdaj nam je ostal samo še pravi finale, v katerem se bosta še enkrat v zadnjih petih tednih srečali enajstotica Marsa in Dopolavora tobačne tovarne.

O obeh moštvi smo zadnji čas pisali v glavnem samo pohvalno, — ki velja v ostalem za vse ljubljanske nogometaše — da jima pač prmanjkuje sistematičnega treninga in one prave igralске rutine, ki jo prinesejo samo številne in dobre tekme. Tega vsega je bilo letos za oba današnja nasprotnika razmeroma malo in že to je eden tehničnih razlogov, da njihova igra tudi danes ne bo mogla nuditi nobene razodetje gledalcu. Toda ne glede na to je v obeh sestavah nekaj — več jih je govajen boljših učinkov. Toda ne glede na to je v obeh sestavah nekaj — več jih je gotovo v Marsu, kjer so se znašli med mlaj-

šimi igralci tudi mnogi starejši letniki, ki jim še zmerom bije nogometna žilica — prav dobrih posameznikov, ki bodo znali dvigniti nivo tega finala do primerne privlačnosti. Slednjič je treba še upoštevati, da gre v tej tekmi tudi za lepo darilo in nov prestiž, za katere bosta oba nasprotnika gotovo vložila vse svoje sile. Po vsem tem smemo torej le pričakovati, da bo današnje slovo ood nogometnega travnika v Ljubljani dovolj živahno in tudi s športne strani vredno ogleda.

Tekma se prične ob 14.30, sodil bo gosp. Makovec.

VIII. kolo tekem za točke

Z današnjo nedeljo stopamo v italijanskem nogometnem prvenstvu vsaj v glavni skupini ali v diviziji A v drugo polovico jesenskega dela tekmovalstva. To pomeni, da je 16 najvišjih konstantov za nogometne časti prehodilo četrtino poti do zadnjega cilja, ki ni nič več in nič manj kakor naslov najboljšega nogometnega kluba v Italiji. V teh okoliščinah postajajo odločitve od sedaj dalje zmerom važnejše in borbe za vsako točko in vsak zgoditek vedno bolj ogorčene.

Med srečanji v tej elitni družbi zavzema to pot najvidnejše mesto dvoboj med dvema krajevnima rivaloma, in sicer Laziom in Romo, in sicer zato, ker ga splošno smatrajo za mejnik, ki naj sedanjemu državnemu prvaku še omogoči povratek na staro mesto ali pa zapečati njegovo usodo, da bi si ponovno osvojil ta pomorni naslov. Po do sedaj doseženih uspehih pa bo treba seveda največ pozornosti obrniti na nastope prvih treh garnitur, od katerih bo Torino igral doma z Milanom, ostala dva — Livorno in Genova — pa bosta morala po svoji piki na tuje terene, in sicer prva v Milano (proti Ambrosiani), druga pa v Bologno. Triestinci pojdejo danes na igrišče v Benetke in ni kaj mnogo jim ne pripisujemo nad, da bi se vrnili z bogatim izkupičkom, tembolj ker so zadnji čas zaigrali že nekaj ugodnejših priložnosti. Sicer pa je žoga okrogla po vsem svetu...

Spored sam je za osmo kolo razporejen takole:

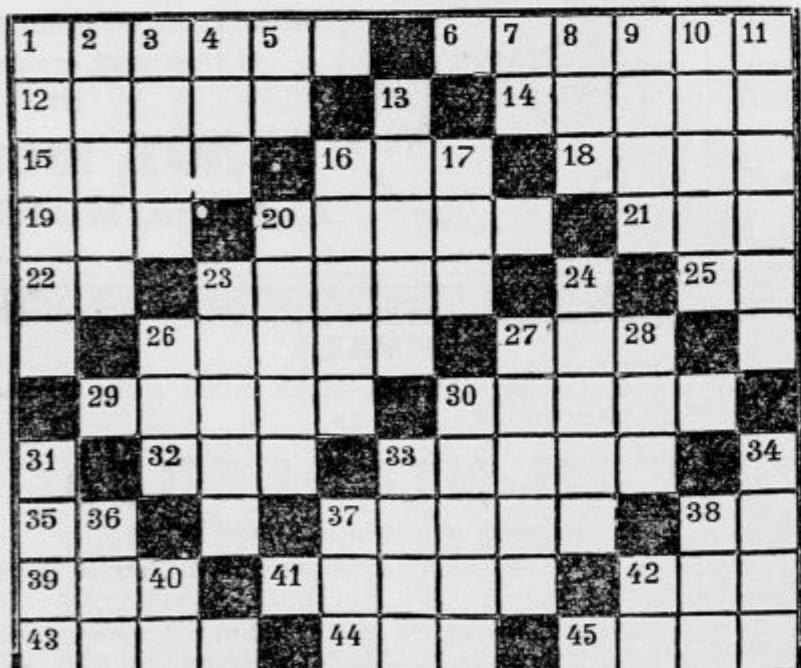
INSERIRAJTE V „JUTRO“!

KAJ VEM? KAJ ZNAM?

516. V kateri rod živali spadajo slepci?
517. Kako imenujemo telo, ki ne prevaja elektrike?
518. Katera je trojica največjih evropskih rek?
519. Krizanka.
Vodoravno: 1. kužna bolezen; 6. pripadnik nemškega plemena; 12. obleka (srbo-

sko ime; 36. vprašalnica; 37. tečaj; 38. izumirala žival; 40. nikalnica; 42. prislov časa.

520. Pes lovi zajca.
Zajec je 90 skokov pred psom, ki ga podi. Zajec skače hitreje, napravi 5 skokov v istem času, ko napravi pes 4 skoke. Skoki zajca pa so krajši, 7 njegovih

hrv.); 14. jesenska košnja; 15. korenasta zelenjava; 16. čebelni izdelek; 18. rumunsko mesto; 19. srbsko moško ime; 20. ime raznih krajev na Slovenskem; 21. tekočina, o kateri pravimo, da je najdragocenejša; 22. kemični znak za prvine; 23. nemarež; 25. dalmatinski otok; 26. rumunska poročevalska agencija; 27. tla, predlog; 29. moško ime; 30. izrastek iz gorovja nad nižino ali tudi pristajalna zgradba v morju; 32. zbor; 33. svečan cerkveni napjev; 35. veznik v pesniški obliki; 37. klavir; 38. kazalni zaimek; 39. visok funkcionar; 41. vrednotnica; 42. strm gorski vrh; 43. tako bodi (hebrejsko); 44. hišno božanstvo; 45. pritok Save.
Navpično: 1. oblika glagola kopirati; 2. ukrajinsko mesto; 3. ograjna vrata, lesena sušilna naprava; 4. žensko ime; 5. grška črka; 7. italijanski spolnik; 8. grška črka; 9. moško ime; 10. divje azijsko ljudstvo; 11. šava v enem izmed svojih izvirov; 13. prislov časa; 16. srazilo za kobilice; 17. naglo gibanje; 20. jasen, vesel; 23. plemenitaš; 24. pripadnik afriškega ljudstva; 26. členar; 27. mož, ki sprejema jamstvo; 28. manjša dolina; 30. igra s kartami; 31. mlk; 33. voz (hrvatsko); 34. mo-

skov je ista daljava kakor 5 skokov psa. Koliko skokov mora pes še napraviti, da bo zajca ujel?

Rešitve nalog 21. t. m.:

511. V brezračnem prostoru padata ptičje pero in enako velik kos kovine z isto brzino.
512. Švicarski avtomobil imajo spoznavno značko CH.
513. Največje število s tremi števkami je 999 (devetica na deveto potenco, potencirano na 9).
514. Šahovski problem.
1. Sf5 itd.
515. Za lovce.
Lovca je ustrelil zajcev in jerebic skupaj 16 glav in 46 nog. Število nog je vsota 4-kratnega števila zajcev in 2-kratnega števila jerebic. Polovica 23 je vsota 2-kratnega števila zajcev in 1-kratnega števila jerebic. Ker je glav skupaj 16, je število zajcev 23 — 16 = 7 in jerebic je 16 — 7 = 9.

V Benetkah: Venezia—Triestina, v Torinu: Torino—Milano, v Genovi: Liguria—Venezia, v Bergamu: Atalanta—Fiorentina, v Rimu: Lazio—Roma, v Bologni: Bologna—Genova, v Bariju: Bari—Juventus in v Milanu: Ambrosiana—Livorno.

V diviziji B to pot ni partije, ki bi bila izrazito velikega pomena. Vodilna Spezia bo na svojem igrišču bržkone brez težav obranila s Fanfallo, enajstotica z 2. odnosa 3. mesta (Napoli in Padova) pa pojdeti igrat drugam, toda tudi samo z nasprotniki, ki najbrže ne bodo mogli ustaviti njihove poti proti vrhu.

Spored te nedelje obsega naslednjih deset tekem:

Pisa—Napoli, Pescara—Pro Patria, Savona—Novara, Cremonese—Alessandria, Udinese—Modena, Siena—Brescia, Anconitana—Palermo, Spezia—Fanfallo in Mater—Padova.

Holandski plavalci in plavalke

V Amsterdamu so pred kratkim slavili petdesetletnico, odkar so na Holandskem začeli gojiti plavalni šport, z velikim plavalnim mitingom za propagando, na katerem so nastopili tudi vsi najboljši predstavniki te panoge obojega spola. Tehnični izidi — tako zatrijuje poročila v vsej skromnosti — mnogo zaostajajo za pričakovanji, predvsem zaradi tega, ker letos poleti ni bilo pravega tekmovalnega življenja po holandskih bazenih. Sicer pa je tam kaj tako, da plavalci več pozimi kakor poleti, ker je tam na razpolago več lepo prirejenih zimskih bazenov, ki so zdaj tudi že odprli svoje vrhove.

Izmed boljših izidov tega jubilejnega mitinga navajajo naši viri naslednje: pri moških: na 200 m prsno: Kruithof 2:53, na 400 m prsno: Bogaerd 5:23.3, na 100 m prsno: Moolenaar 1:01.5, na 100 m hrbtno: Schouven 1:10.4; pri ženskah: na 100 m prsno: Van Schaik 1:08.5, na 400 m prsno:

Van Schaik 5:40.3, na 100 m hrbtno: Feggeleen 1:16.6, na 200 m prsno: Havelag 3:04.

S. K. Zabajka. Moštvo naj bo ob 13.30 na Stadionu; tekma za tolažilni pokal. Šbil Ljudo, Muha, Sajovic in Lojze sigurno. — Tajnik.

Iz Spodnje Štajerske

Letalski naraščaj. Preteklo nedeljo so bili poslednji izpitni poleti jadralcev, ki so se vežbali v dveh tečajih. V prvem tečaju, ki je trajal 3 tedna, je bilo 1120 jadralnih startov, pri čemer je bilo opravljenih 10 B in 11 C izpitov. Drugi tečaj se je priključil prvemu in je trpel zaradi slabega vremena. Kljub temu so bili v treh tednih 1004 starti ter je bilo polcenih 6 B in 9 C izpitov.

V Mladinskem domu v Celju je bilo zborovanje mladinskih voditeljev iz vsega celjskega okrožja. Dobili so navodila za delo v bližnjih tednih. Zlasti so obširno razpravljali o novem načrtu za letošnjo zimo.

Umetnostna razstava. V prostorih Kerbecve trgovine z umetninami v Mariboru je odprta razstava, na kateri so na ogled olja in akvareli Jožefa Petelna in olje prof. Jiraka.

Novi grobovi. V mariborski okolici je umrla 78-letna Ana Puklova, v Mariboru pa 65-letna zasebnica Marija Lorberjeva in hišna posestnica Marija Postružnikova.

Dodelitev žganja. V okviru posebnih dodatkov za Božič, bo dodeljeno tudi žganje nad 18 let stariim potrošnikom. Žganje pa dobijo samo tisti, ki se spričo dobre sadne letine niso mogli sami z njim oskrbeti.

Nesreče. Levico si je zlomila 88-letna prežitkarica Klara Logaličeva od Sv. Miklavža pri Slivnici. 10-letnemu šolarju Maksu Inkretu je v Mariboru padel kamen na glavo in je dobil dečko nevarno rano. 84-letna Mariborčanka Alojzija pl. Bewahl je padla v stanovanju in si med drugim zlomila roko. Poškodovanci so bili prepeljeni v mariborsko bolnišnico.

Mali oglasi

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. — 30. za drž. in prov. takso — 50. za dajanje naslova ali šifro L. 2.—. Najmanjši iznos za te oglase je L. 1.—. Za žentive in dopisovanja je plačati za vsako besedo L. 1.—. Za vse druge oglase L. — 50. za besedo, za drž. in prov. takso L. — 50. za dajanje naslova ali šifro L. 2.—. Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.—.

One male oglase, ki jih zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli uvrstiti v današnji številki, bomo priobčili v terek.

Uprava »JUTRA«

DRVA
PREMOG
GOMBAČ
Gledališka 14

Službo dob

Vezalka cvetja
za cvetličarno se išče
Predavati se v nedeljo
od 14. do 15. ure. Fran
čiškanska ul. št. 10. Be-
nedik. 16082-1

Skladščnik
tudi kot gospodarski de-
lavec se sprejme takoj
na stalno mesto pod
boljšimi pogoji. Naslov
v vseh posl. Jutra. 1597-1

Postrežnico
iščem za popoldanske ure.
Miklošičeva cesta 16-II.
levo. 16164-1

Perico
izveščano v pranju in li-
kanju sprejme kavarna
»Emona« v Ljubljani.
Predavati se intam dnev-
no med 10. in 12. uro. 16160-1

Brivskega
pomočnika in vaenca sprej-
me Stranje Franc. Cerneto-
va ul. 23. 16178-1

Pridno postrežnico
za terek, sredo, četrtak in
soboto iščem za takoj. V
poštev pridejo v bližini
mestne vrtinje. Naslov
pustiti v ogl. odd. Jutra.
16131-1

Kuharico
popolnoma samostojno, ki
z veseljem opravlja tudi
druga hišna dela, sprejem-
e mali trgovski družini.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Dobra plača«. 16293-1

Iščemo za takoj
čedno, mlado dekle z oskr-
bo pri starih kot pomoč-
no moč v službo. Naslov
v vseh poslovalnicah
Jutra. 16148-1

Zobotehniškega
praktikanta
s predpisano izobrazbo,
iščem. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Veselo
do dela«. 16043-1

Služkinjo
za vsa hišna dela, ki zna
nekat kuhinjo, sprejem-
takoj ali s 1. dec. Pu-
harjeva 16-I. 16126-1

Krojaškega
pomočnika
za velike komade, tudi
za damsko, sprejem-
takoj. Gogala, Devica Ma-
rija v Polju št. 91. 16115-1

Iščem
asistentko — začelnico
za zobozdravniški prak-
so. Zaveza se vsaj dele
no znanje italijanske.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 16112-1

Postrežnico
iščem od 9. do 4. ure
po Rožno dolino. C.
XVII-20. 16089-1

Nočnega čuvaja
potrebuje tovarna v sever-
nem delu mesta. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Čuvaje«. 16245-1

Postrežnico
pridno in pošteno, iščem
za dopoldanske ure. Skrlčeva
ulica 4. 16242-1

Postrežnico
mlado, pridno, pošteno, tak-
oj sprejem. Plača dobra.
Ogrinc, Ulica 3. maja 7-II.
16239-1

Kroj. pomočnika
za veliko delo in vaenca
sprejme krojačnica. Gleda-
liška 14. 16297-1

Kurjača
za centralno kurjavo sprej-
mem. Prednost ima izkušen
ključavničar. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Kur-
jača«. 16141-1

Zakonca
srednjih let brez otrok
dobita zaposlenje, mož
kot hišnik, žena kot po-
strežnica proti plačilu.
Prednost imajo uslužben-
ci mestne vrtinje. Na-
slov v vseh posl. Jutra.
16228-1

Gospa (dična)
sama, z malo pokojnino
bi dobila pri mali dru-
žini opremljeno sobo ter
hrano za pomoč pri go-
spodinjstvu in kuhi. —
Ponudbe na ogl. oddel.
Jutra pod »Miren dom«. 16223-1

Postrežnico
za dopoldanske ure išče
Fr. Kham, Kongresni 8.
16215-1

Spretna služkinja
za vsa hišna dela in
kuho dobi stalno službo.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 16214-1

Služkinjo
za vse hišne posle iščem.
Naslov s 1. decembra.
Machiedo, Cesta v Rožno
dolino 14. 16305-1

Kroj. pomočnika
sprejem. Karlin Mar-
jan, modna krojačnica,
Ljubljana, Beethovnova
ulica 15. 16273-1

Prodam
»Petrina«

Gospa!
Ali ste že poskusili čistiti
mehče na oblekah s »Ci-
stimadom«? Jaz sem prav
zadovoljna. Poskusite tudi
Vi, bo pa tudi Vaš de-
soprog zadovoljen, ker bo
imel z malimi stroki vedno
čedno obleko. »Čistimade«
dobite v vseh drogerijah in
trgovinah. Glavna zaloga:
»Petrina«, Bleiweisova c.
št. 35a. J-175-M-6

Zimsko suknjo
marengno in dve moški obl-
eki za srednje postavno
ugodno prodam. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
16129-6

Risalo garnituro
(Reisszug), etul 13 kon-
dov, prodaja: A. B. C. Ljub-
ljana, Medvedova c. 8 (po-
leg kolodvorska šilka). 16130-6

Prodam
malo rabljene damske ču-
lje št. 42 z visoko peto.
Enako nekompletno lončeno
peč. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 16143-6

Frizerji!
Elektroaparate za segrevanje
škarij, moderne, praktične,
z garancijo dobite: Medve-
dova cesta 4, Bitenc. 16159-6

Prodam
otroško pisano mizico s
stolom in otroško šolsko
tablo s stojalom. Stresen A.,
Cojzova c. 1-II. 16134-6

Lisičjo boo,
krasno, prodam. Vpra-
šati Vošnjakova 7-I, des-
no. 16123-6

Glicerini Sintet
prvotnosti najematek prave-
ga glicerina, uporaben v na-
zne svrhe, tudi za negovanje
zamijskih poliev, prodaja
di na avtomobilski, stalno
v zalogi: »PETRONAFTA«,
Ljubljana, Bleiweisova 15442-6

Litoželezno peč
primerno za skladišče, to-
varno ali dvorano, prodam.
Opekarska cesta 43. 16151-6

Prodam
kompletno železno posteljo.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 16173-6

Foto Leica-aparat
zelo ugodno prodam. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
16158-6

Prodam
skoraj novo stajlico in otro-
ško košarico. Naslov: Sv.
Petra cesta 83-I. 16161-6

PREMOG
DRVA
I. Pogačnik
LJUBLJANA
Bohoričeva ulica 5
Telefon 20-59

Blago
razparane črne (mareng-
so) suknje, za večjo
osebo in trenchkot za
12-letnega dečka ugodno
naprodaj. Gerbičeva ul.
19-I. Kolesarja. 15993-6

Lepa postelja
oblika Bedermeier s pa-
tent-mrežo in nočna
omara naprodaj. Naslov
v vseh posl. Jutra. 16055-6

Velik reflektor
za fotografije prodaja
A. Gorec, poleg nebo-
tčnika. 16032-6

Divji zajec!
Sadjarji, škoda na sad-
nem drevju vas obvaru-
je inženjer Prezljevo
LEPUSIN-mazilo. Ljub-
ljana, Wolfova ul. 16023-6

Paketne vrečice
predpisane, za pošilja-
nje vojninih ujetnikov in
internancem ima stalno
na zalogi. E. Zakraj-
šek, Miklošičeva 34. 16002-6

Prodam
malo rabljene damske ču-
lje št. 42 z visoko peto.
Enako nekompletno lončeno
peč. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 16143-6

Damski pliš-plašč
staro blago, skoraj nov, za
srednje postavno, prodaj.
poceni. Le ob nedeljah. —
Sv. Petra nasip 41. 16146-6

Nekaj post. perila
sifona, fino črno moško
suknjo ter žepno uro pro-
dam. Strossmayerjeva 4-I,
desno (nasproti Poljske
gimnazije). 16142-6

Štedilnik
za vžigati, plin, 21 col, pro-
dam. Rožna dolina, Cesta
V., št. 4. 16138-6

Žimo za modroce
vseh kvalitet kupite vedno
najceneje direktno pri MI-
LAN JAGER, mehanika
predilnica žime. Kupujem
vse količine srednja po
najvišji dnevni ceni. Trgo-
vina: Sv. Petra cesta 17,
predilnica: Fužine. 16093-6

Preproga
večja, in frak za sred-
nje, močno postavno, napro-
daj. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 16147-6

Drva
trda, popolnoma suha —
par vagonov prodam
lastniku prevoznega do-
volila. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Stoma«. 16081-6

Prodam
električni pralni stroj
stroj primeren za peni-
sone, restavracije ali briv-
nice. A. Gorec, poleg Ne-
botičnika. 16033-6

Lepo peč
za srednje veliko sobo
ugodno prodam. Naslov
v vseh posl. Jutra. 16022-6

Krzen plašč
popolnoma nov, prodam.
Cena 4000 lir. Naslov v
vseh posl. Jutra. 16125-6

Otroški voziček
globok, dobro ohranjen,
prodam. Ogl. vsek dan
od 12 do 14 ure. Na-
slov v vseh posl. Jutra.
16038-6

Prodam
voziček na 4 kolesa, 1 m
dolga in široka 1 m x 70
cm na 4 kolesih. Ižan-
ska 24. 16106-6

Otroške snežke,
plaščke in kapice (v be-
lem), dobro ohranjeno
ugodno prodam. Naslov
v vseh posl. Jutra. 16105-6

Električni motor
kratkostojni, kil. 0.10
1400 obratov, prodam.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 16097-6

Šest peči prodam
lončenih, novih, sobnih, še
nepostavljenih, različne
velikosti. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 16189-6

Ročno gumi-diro
do 600 kg. prodaja mehanik
I. Ambrož, Bleiweisova 71.
16207-6

Otroški voziček
globok, velik, bel, prodam.
Mestni trg 3-II., levo. 16218-6

Posteljo
železno, zložljivo, z modro-
ceno, prodam. Pod brhom
14, Zg. šilka. 16243-6

Prodam
1 voz govejega gnoja.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 16226-6

Škornje
šte. 44—45 prodam —
Poljanski nasip 1-III, des-
no. 16217-6

Otroški voziček
krem, predvoljni material
skoro nov, prodam —
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 16269-6

V zalogi imam:
tovarno dno na vrmetih, ro-
bne vozičke in zapravljeve.
Terlep Marija Jernja cesta
št. 9. 16233-6

Štedilnike in peči
nov sistem »Merkur« različne
velikosti 50 oštikov pri-
branka na kurivo — dolva-
lja akcij za reklamne cene.
»Merkur« Puharjeva št. 6.
16251-6

Lutzoovo peč
veliko, skoraj novo in peč
Phebus prodam. Vprašati:
Julij Zupan, Šilka, Fran-
kopanska 5. 16303-6

Dve polit. postelji
enaki, štiripredelno stari-
sko omaro, 1 Matador ste-
kleno vazo in kuh. stekle
prodam. Naslov v vseh
posl. Jutra. 16394-6

Razni fotografski
inventar prodaja »Omnia«
Foto, Wolfova 6. 16309-6

Jopa
iz svetle jancje kože na-
predaj. Redka prilika. Ho-
tel Metropol, soba 235. 16310-6

</

